

Slovenska cesta 54
SI-1000 Ljubljana
T 01 234 28 00dkom@dkom.si
www.dkom.si

Številka: 018-094/2026-7

Datum: 12. 8. 2026

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Sama Červeka kot predsednika senata ter Andraža Žvana kot člana senata in dr. Mateje Škabar kot članice senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Nadgradnja in vzdrževanje centralnega sistema za videonadzor*«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja SIMTECH Modre varnostne rešitve, d.o.o., Podlog 6, Velike Lašče (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika DARS d.d., Ulica XIV. divizije 4, Celje (v nadaljevanju: naročnik) dne 12. 8. 2026

odločila:

1. Zahtevku za revizijo se ugodi tako, da se razveljavi:

- pogoj določen za sklop 2 v 1. podtočki točke 5.2 c) dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (glede drugega najvišjega partnerskega statusa),
- pogoj določen za sklop 3 v 4. podtočki točke 5.2 c) dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (glede zahtevanih licenc za načrtovanje sistemov tehničnega varovanja in izvajanje sistemov tehničnega varovanja ter način izkazovanja navedenega pogoja),
- pogoj določen za sklop 3 v 2. podtočki točke 5.2 d) dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (glede zahtevane službene izkaznice).

V preostalem delu se zahtevak za revizijo zavrne kot neutemeljen.

2. Naročnik je dolžan vlagatelju povrniti stroške pravnega varstva v višini 631,06 EUR, in sicer v roku 15 dni od prejema tega sklepa, v primeru zamude skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od prvega dne po poteku roka za prostovoljno izpolnitev do plačila. Višja stroškovna zahteva vlagatelja se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik izvaja po odprtem postopku skladno s 40. členom Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3), je bilo 3. 6. 2026 objavljeno na Portalu javnih naročil pod št. objave JN004381/2026-EUe16/01 in istega dne v Uradnem listu Evropske unije pod št. objave 381827-2026, s tremi popravki.

Vlagatelj je z vlogo z dne 16. 6. 2026 vložil zahtevek za revizijo zoper določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, v katerem predlaga, da se zahtevku za revizijo ugotovi in razveljavi javno naročilo v celoti oziroma podredno razveljavi dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila v izpodbijanih delih. Zahteva tudi povrnitev stroškov postopka. Vlagatelj zatrjuje kršitev načel javnega naročanja, in sicer zagotavljanja konkurence med ponudniki (5. člen ZJN-3), transparentnosti (6. člen ZJN-3), enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3), sorazmernosti (8. člen ZJN-3), kršitev določb 68. člena ZJN-3, določb 75. člena ZJN-3 in 77. člena ZJN-3.

Naročnik je z odločitvijo z dne 29. 6. 2026 zahtevku za revizijo delno ugodil in razveljavil oziroma spremenil zahteve dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ki so se nanašale na zahtevano kontaktno osebo (5. točka 1. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila); licence kadra za načrtovanje sistemov tehničnega varovanja (5.2 d) točka 1. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila); rok za oddajo ponudb (21.1 in 23.1 točka 1. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila) ter točko 5.2 f) 1. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, kjer je naročnik glede zahtevanega certifikata standarda ISO 21007 dopustil enakovredno dokazilo. V ostalih delih je zahtevek za revizijo zavrnil.

Vlagatelj je z vlogo z dne 2. 7. 2026 podal predlog za začetek revizijskega postopka.

Naročnik je dne 7. 7. 2026 Državni revizijski komisiji odstopil dokumentacijo v zvezi s predmetnim javnim naročilom in dokumentacijo predrevizijskega postopka.

Naročnik se je z vlogo z dne 7. 7. 2026 opredelil do vlagateljevih navedb iz predloga o začetku revizijskega postopka.

Vlagatelj je na naročnika naslovil prvo pripravljalno vlogo, ki ni bila podpisana, zato ga je Državna revizijska komisija pozvala k predložitvi podpisane vloge, ki jo je vlagatelj posredoval 23. 7. 2026.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu ter preučitvi navedb vlagatelja in naročnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Uvodoma Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik (kljub temu da zahtevka za revizijo ni zavrgel, temveč ga je vsebinsko obravnaval in odločil na podlagi prvega odstavka 28. člena ZPVPJN) v zvezi s posameznimi revizijskimi navedbami izrazil pomisleke o aktivni legitimaciji. Aktivna legitimacija je procesna predpostavka, katero (naročnik in) Državna revizijska komisija presoja(ta) po uradni dolžnosti pred vsebinsko obravnavo zatrjevanih kršitev. Aktivna legitimacija se prizna vsaki osebi, ki ima ali je imela interes (med drugim) za dodelitev javnega naročila in ji je ali bi ji lahko z domnevno kršitvijo nastala škoda (prva alineja prvega odstavka 14. člena ZPVPJN) ter zagovorniku javnega interesa (druga alineja prvega odstavka 14. člena ZPVPJN). Vlagatelj ni zagovornik javnega interesa, saj med zagovorniki javnega interesa ni določen (gl. 6. člen ZPVPJN), zato je za priznanje aktivne legitimacije pri vlagatelju, ob upoštevanju prve alineje prvega odstavka 14. člena ZPVPJN, potrebno kumulativno ugotoviti dva elementa: 1. interes za dodelitev javnega naročila in 2. nastalo škodo ali možnost nastanka škode vlagatelju zaradi očitane kršitve naročnika. Možnost nastanka škode mora biti povezana z zatrjevano kršitvijo in

se ugotavlja v vsakem postopku posamično, ob upoštevanju danih okoliščin konkretnega primera (na primer predmeta naročila, vrste postopka, faze postopka, konkretnih očitkov, ki so predmet zahteve za pravno varstvo, ipd.). To pomeni, da mora biti iz konkretnih okoliščin danega primera razvidno, da posamezna določba dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, zoper katero je vložen zahtevek za revizijo, vlagatelju bodisi onemogoča sodelovanje v konkretnem postopku oddaje javnega naročila bodisi mu sodelovanje otežuje oziroma ga neupravičeno postavlja v slabši položaj v primerjavi z ostalimi gospodarskimi subjekti, zaradi česar ne more konkurirati za pridobitev razpisanega naročila.

Vlagatelj izkazuje interes za dodelitev javnega naročila, saj opravlja dejavnost, ki je predmet javnega naročila (drugi odstavek 14. člena ZPVPJN). Glede drugega elementa aktivne legitimacije (nastanka škode oziroma možnosti nastanka škode) naročnik v posameznih delih izpostavlja, da si vlagatelj niti ne prizadeva za lastni interes, zaradi česar mu ni mogoče priznati aktivne legitimacije. Ker mora biti nastala škoda oziroma možnost nastanka škode, ki se ugotavlja v vsakem postopku posebej, ob upoštevanju okoliščin konkretnega primera, povezana z zatrjevano kršitvijo, se bo Državna revizijska komisija glede drugega elementa aktivne legitimacije (nastanka škode oziroma možnosti nastanka škode) opredelila pri obravnavi posameznih vlagateljevih očitkov.

Predmet javnega naročila je programska in strojna nadgradnja, obnova ter vzdrževanje sistema za videonadzor DARS - za nadzor in vodenje prometa na slovenskih avtocestah, ključnih za zagotavljanje učinkovitosti, zanesljivosti in skladnosti sistema z najnovejšimi varnostnimi standardi in dobrimi tehnološkimi ter tehničnimi praksami. Naročnik je predmetno naročilo razdelil na tri sklope, in sicer sklop 1 »*Licence, nadgradnje in vzdrževanje sistema/rešitve gsc*« (v nadaljevanju sklop 1), sklop 2 »*Strojna oprema (strežniki)*« (v nadaljevanju: sklop 2) in sklop 3 »*Dobava in montaža kamer*« (v nadaljevanju: sklop 3).

Ker se posamezni revizijski očitki nanašajo na vsebinsko isti sklop določb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in se vsebinsko prekrivajo, jih je Državna revizijska komisija zaradi preglednejše obrazložitve obravnavala skupaj.

1. Glede zaupnega dela dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila

Vlagatelj zatrjuje, da naročnik ni izkazal, da sporni del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila vsebuje podatke, ki bi bili varovani po zakonu ali bi predstavljali poslovno skrivnost. Omejitev dostopa do dokumentacije po mnenju vlagatelja zato nima podlage v 35. členu ZJN-3 ter krši načela transparentnosti, sorazmernosti, zagotavljanja konkurence in enakopravne obravnave ponudnikov. Prav tako dodaja, da zaprosilo za dostop do zaprtega dela dokumentacije razkriva identiteto in interes ponudnikov še pred potekom roka za oddajo ponudb, s čimer se izniči namen javnega odpiranja ponudb in zmanjšuje transparentnost postopka. Zatrjuje, da naročnik ni izkazal, da je takšna omejitev nujna in sorazmerna, zato gre za neupravičeno omejevanje dostopa do dokumentacije pomembne za pripravo ponudbe.

Naročnik pojasnjuje, da je družba posebnega pomena za obrambo Republike Slovenije, da sodeluje pri obrambi države, mobilnosti in upravljanju prometa na področju vojaške mobilnosti in državne infrastrukture. Avtoceste so strateškega pomena za hitro ukrepanje in dostopnost v primeru naravnih ali obrambnih potreb ter zagotavljanja delovanja infrastrukture v kriznih razmerah. V zaupnem delu dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila so podatki, ki jih sicer ponudniki potrebujejo za pripravo ponudbe, vendar bi njihova objava na Portalu javnih naročil pomenila izdajo tehničnih lastnosti opreme. Ti podatki (o lastnostih opreme) pa neposredno in bistveno vplivajo na kibernetško varnost naročnika, vplivajo tudi na prometno

varnost in pretočnost prometa. Z javno objavo na Portalu javnih naročil bi ti podatki postali splošno dostopni tudi nepooblaščenim osebam, ki bi te podatke zlahka zlorabili.

Pri obravnavi navedenega očitka je potrebno najprej presoditi, ali je vlagatelj izkazal možnost nastanka škode v smislu prve alineje prvega odstavka 14. člena ZPVPJN. Možnost nastanka škode mora biti namreč povezana s konkretno zatrjevano kršitvijo in se kot navedeno presoja glede posameznih revizijskih navedb.

V zvezi z vlagateljevimi navedbami, ki se nanašajo na vprašanje javne objave celotne dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, Državna revizijska komisija ugotavlja, da v zahtevku za revizijo ni pojasnil (niti izkazal), kako bi lahko naročnikovo domnevno nezakonito varovanje določenega dela dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila vplivalo na njegov pravni položaj v konkretnem postopku oziroma kakšna škoda mu je nastala (oziroma bi mu lahko nastala) zaradi določitve načina dostopa do zaprtega dela dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Način dostopa do dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, za katero je naročnik določil, da se dostopa le na podlagi zahteve, vlagatelju ne onemogoča oziroma ne otežuje sodelovanja v konkretnem postopku, saj lahko, tako kot vsi ostali zainteresirani ponudniki pridobi varovani del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in sodeluje v postopku ter se poteguje za izvedbo konkretnega javnega naročila. Ker vlagatelj ni izkazal povezave med zatrjevano kršitvijo in možnostjo nastanka škode, navedenega očitka, zaradi pomanjkanja aktivne legitimacije, ni mogoče vsebinsko obravnavati.

Vlagatelj sicer izpostavlja, da se s predvidenim načinom dostopanja do dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila naročnik seznani s ponudniki, navedeno pa izniči institut javnega odpiranja ponudb in predstavlja možnost kršitve, saj lahko po mnenju vlagatelja pride do nepooblaščenega razkritja podatkov. Državna revizijska komisija ugotavlja, da navedbe vlagatelja temeljijo zgolj na hipotetični možnosti bodočega ravnanja in ne na konkretno zatrjevani kršitvi v obravnavanem postopku. Ob tem ni mogoče spregledati, da se vlagatelj v istem zahtevku za revizijo hkrati zavzema za izvedbo ogleda, pri katerem bi se naročnik prav tako lahko seznanil s potencialnimi ponudniki, zaradi česar so si njegove navedbe tudi nasprotujoče. V zvezi z vlagateljevimi navedbami o morebitnih bodočih kršitvah pa je potrebno izpostaviti, da zahtevek za revizijo ni namenjen uveljavljanju hipotetičnih kršitev, kar jasno izhaja že iz prvega odstavka 5. člena ZPVPJN, ki določa, da se zahteva za pravno varstvo v postopkih javnega naročanja (tj. zahtevek za revizijo) lahko vloži zoper vsako ravnanje naročnika v postopku javnega naročanja, razen če zakon, ki ureja javno naročanje, ali ZPVPJN določa drugače. Poleg tega je treba poudariti, da predvidevanja in sklepanja, kaj naj bi se zgodilo v bodoče, niso dejstva v smislu drugega odstavka 15. člena ZPVPJN, pri čemer ZPVPJN nudi pravno varstvo tistemu ponudniku, ki zaradi zatrjevanih kršitev ne more s ponudbo sodelovati v konkretnem postopku oddaje javnega naročila oziroma mu je to sodelovanje v tem postopku oteženo, in ne ponudniku, ki zatrjuje hipotetične naročnikove kršitve, do katerih bi lahko eventualno prišlo v prihodnosti. Zato le-teh Državna revizijska komisija niti ni vsebinsko presojala.

2. Glede dodatnih pojasnil in dokazil v zvezi s pravno ureditvijo zakonske in sodne rehabilitacije oziroma izbrisa obsodbe

Vlagatelj zatrjuje, da si naročnik nezakonito pridržuje pravico, da od ponudnikov zahteva dodatna pojasnila oz. predložitve dokazil v zvezi s pravno ureditvijo zakonske in sodne rehabilitacije oz. izbrisa obsodbe. Navaja, da so razlogi za izključitev taksativno naštet v ZJN-3, dokazila pa v 77. in 78. členu ZJN-3, naročnik pa nima pravice določati dodatnih pojasnil in dokazil. Zatrjuje, da bi lahko imel težave oziroma bi nosil tveganja v primeru, če mu tuj partner ali podizvajalec ne bi dal pojasnil, za katere bi naročnik arbitrarno menil, da niso ustrezna.

Naročnik pojasnjuje, da šesti odstavek 79. člena ZJN-3 izrecno določa, da lahko, če je to potrebno za zagotovitev pravilne izvedbe postopka javnega naročanja, ponudnike in kandidate kadar koli med postopkom pozove, da predložijo vsa dokazila ali del dokazil v zvezi z navedbami v ESPD. Meni, da mu navedena določba daje samostojno pravno podlago, da v zvezi z izjavami iz obrazca ESPD, med katere sodi tudi izjava o neobstoju izključitvenega razloga zaradi pravnomočne obsodbe, od ponudnika zahteva ustrezna dokazila oziroma pojasnila. Pridržek pravice iz točke 5.1 a) dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila je tako zgolj konkretizacija zakonskega pooblastila iz šestega odstavka 79. člena ZJN-3 in ne uvaja nobene zahteve zunaj zakonskega okvira.

Naročnik skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 odda naročilo na podlagi meril ob upoštevanju 84., 85. in 86. člena ZJN-3 po tem, ko preveri, da so izpolnjeni pogoji:

- a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in
- b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter izpolnjuje pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

Kot dokaz neobstoja razlogov za izključitev iz 75. člena ZJN-3 lahko naročnik skladno s prvim odstavkom 77. člena ZJN-3 zahteva potrdila, izjave in druga dokazila iz 77. člena ZJN-3. Skladno s prvo povedjo iz drugega odstavka 77. člena ZJN-3 lahko zahteva le dokazila, določena v 77. in 78. členu ZJN-3.

Kot zadosten dokaz, da ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3, naročnik skladno s tretjim odstavkom 77. člena ZJN-3 v zvezi s prvim odstavkom 75. člena ZJN-3 sprejme izpis iz ustreznega registra, kakršen je sodni register, če tega registra ni, pa enakovreden dokument, ki ga izda pristojni sodni ali upravni organ v Republiki Sloveniji, drugi državi članici ali matični državi ali državi, v kateri ima sedež gospodarski subjekt, in iz katerega je razvidno, da ne obstajajo razlogi za izključitev (točka a tretjega odstavka 77. člena ZJN-3).

ZJN-3 nadalje določa, da lahko naročnik ob predložitvi ponudb namesto potrdil, ki jih izdajajo javni organi ali tretje osebe, skladno s točko a) prvega odstavka 79. člena ZJN-3 sprejme ESPD (tj. enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila), ki vključuje posodobljeno lastno izjavo, kot predhodni dokaz, da določen gospodarski subjekt ni v enem od položajev iz 75. člena ZJN-3, zaradi katerega so ali bi lahko bili gospodarski subjekti izključeni iz sodelovanja v postopku javnega naročanja. ESPD predstavlja uradno izjavo gospodarskega subjekta, da ne obstajajo razlogi za izključitev in da izpolnjuje pogoje za sodelovanje, hkrati pa zagotavlja ustrezne informacije, ki jih zahteva naročnik (tretji odstavek 79. člena ZJN-3). Poleg tega je v ESPD naveden uradni organ ali tretja oseba, odgovorna za izdajo dokazil, vključuje pa tudi uradno izjavo o tem, da bo gospodarski subjekt na zahtevo in brez odlašanja sposoben predložiti ta dokazila. ESPD ima skladno s petim odstavkom 79. člena ZJN-3 obliko standardnega obrazca, ki ga Evropska komisija določi na podlagi drugega odstavka 59. člena Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94 z dne 28. 3. 2014) in se zagotovi izključno v elektronski obliki.

Če je to potrebno, da se zagotovi pravilna izvedba postopka javnega naročanja, lahko naročnik skladno s šestim odstavkom 79. člena ZJN-3 ponudnike kadar koli med postopkom pozove, da predložijo vsa dokazila ali del dokazil v zvezi z navedbami v ESPD. Pred oddajo javnega naročila v odprtem postopku pa naročnik od ponudnika, kateremu se je odločil oddati javno naročilo, skladno s sedmim odstavkom 79. člena ZJN-3 zahteva, da predloži najnovejša dokazila v skladu s 77. členom ZJN-3. Naročnik lahko pozove gospodarske subjekte, da dopolnijo ali pojasnijo

potrdila, predložena v skladu s 77. in 78. členom ZJN-3 (sedmi odstavek 79. člena ESPD). Ne glede na šesti in sedmi odstavek 77. člena ZJN-3 gospodarski subjekt skladno s prvo povedjo iz osmega odstavka 79. člena ZJN-3 ni dolžan predložiti dokazil ali drugih listinskih dokazov, če lahko naročnik potrdila ali druge potrebne informacije pridobi brezplačno z neposrednim dostopom do nacionalne baze podatkov katere koli države članice, kakršne so nacionalni register javnih naročil, elektronski register podjetij, elektronski sistem za shranjevanje dokumentov ali predkvalifikacijski sistem. Gospodarski subjekt prav tako ni dolžan predložiti dokazil, če naročnik že ima te dokumente zaradi prejšnjega oddanega javnega naročila ali sklenjenega okvirnega sporazuma in so ti dokumenti še vedno veljavni oziroma izkazujejo navedbe v ESPD (druga poved osmega odstavka 79. člena ZJN-3). Če lahko naročnik v skladu z osmim odstavkom 79. člena ZJN-3 dokazila pridobi neposredno v bazi podatkov, mora ESPD skladno z devetim odstavkom 79. člena ZJN-3 vsebovati tudi informacije, ki so potrebne v ta namen, zlasti spletni naslov baze podatkov, podatke za identifikacijo, če je to treba, pa tudi soglasje, da naročnik pridobi dokazilo.

Naročnik je v obravnavnem primeru v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v poglavju 1 v točki 5.1 »Razlogi za izključitev« podtočka a) določil: *»Gospodarskemu subjektu ali osebi, ki je članica upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa tega gospodarskega subjekta ali ki ima pooblastila za njegovo zastopanje ali odločanje ali nadzor v njem, je bila izrečena pravnomočna sodba za kazniva dejanja, ki so opredeljena v prvem odstavku 75. člena ZJN-3 ali za primerljiva kazniva dejanja, ki so jih izrekla tuja sodišča.*

Kot dokaz neobstoja razloga za izključitev vsi gospodarski subjekti v ponudbi priložijo ESPD obrazec. Vpisati je treba tudi EMŠO številke fizičnih oseb, ki so člani upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa gospodarskega subjekta, za katerega se oddaja ESPD in so slovenski državljani. [...]

Zaželeno je, da gospodarski subjekti tako za pravno, kot tudi za zgoraj navedene fizične osebe, ki nimajo sedeža oz. stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, predložijo izpis iz ustreznega registra, kakršen je sodni register, ki ni starejši od 4 mesecev, šteto od roka za oddajo ponudb, ali je pridobljen najpozneje v 90 dneh od roka za oddajo ponudb, če tega registra ni, pa enakovreden dokument, ki ga izda pristojni sodni ali upravni organ v Republiki Sloveniji, drugi državi članici ali matični državi ali državi, v kateri ima sedež gospodarski subjekt, in iz katerega je razvidno, da ne obstajajo razlogi za izključitev. Če ti gospodarski subjekti dokazila ne bodo predložili v ponudbi, jih bo naročnik k predložitvi dokazil pozval v fazi ocenjevanja ponudb.

Naročnik si pridržuje pravico, da od ponudnikov v tem primeru zahteva dodatna pojasnila oz. predložitve dokazil v zvezi s pravno ureditvijo zakonske in sodne rehabilitacije oz. izbrisa obsodbe.«

Iz citiranega dela dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izhaja, da je naročnik kot dokaz neobstoja obravnavanega razloga za izključitev določil, da vsi gospodarski subjekti v ponudbi priložijo ESPD, za gospodarske subjekte in relevantne fizične osebe brez sedeža oziroma stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji pa je določil, da je zaželeno, da ponudbi predložijo ustrezno dokazilo pristojnega organa, iz katerega izhaja, da ne obstajajo razlogi za izključitev. Če dokazila ne predložijo že v ponudbi, jih bo naročnik k njegovi predložitvi pozval v fazi ocenjevanja ponudb, po potrebi pa lahko zahteva tudi dodatna pojasnila ali dokazila glede zakonske in sodne rehabilitacije oziroma izbrisa obsodbe.

Iz izpostavljenih delov določb šestega in sedmega odstavka 79. člena ZJN-3 izhaja, da lahko naročnik, če je to potrebno, da se zagotovi pravilna izvedba postopka javnega naročanja, ponudnike in kandidate kadar koli med postopkom pozove, da predložijo vsa dokazila ali del dokazil v zvezi z navedbami v ESPD. Prav tako je iz izpostavljenih določb ZJN-3 razvidno, da

naročnik pred oddajo javnega naročila od ponudnika, kateremu se je odločil oddati javno naročilo, zahteva, da predloži najnovejša dokazila v skladu s 77. členom tega zakona, po potrebi pa tudi v skladu z 78. členom ZJN-3, razen če oddaja naročilo na podlagi okvirnega sporazuma, sklenjenega v skladu s šestim odstavkom ali a) točko sedmega odstavka 48. člena ZJN-3. Skladno s sedmim odstavkom 79. člena pa lahko naročnik gospodarske subjekte pozove tudi, da dopolnijo ali pojasnijo potrdila, predložena v skladu s 77. in 78. členom tega zakona, iz česar izhaja, da je naročnik z izpodbijano zahtevo zgolj povzel zakonsko dikcijo, ki mu omogoča, da gospodarske subjekte pozove na pojasnilo navedb oziroma dokazil v zvezi z navedbami v ESPD, katerih del so tudi dokazila o neobstoju obravnavanega razloga za izključitev. Ker je Državna revizijska komisija ugotovila, da ima naročnik zakonsko podlago, da od gospodarskih subjektov v zvezi z navedbami v ESPD zahteva tudi dodatna dokazila in pojasnila, naročniku glede obravnavane določbe ni mogoče očitati kršitev ZJN-3. Posledično gre vlagateljeve navedbe v tem delu zavrniti kot neutemeljene.

3. Glede izključitvenega razloga iz točke 5.1 f) dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila

Vlagatelj zatrjuje, da naročnik v okviru točke 5.1 f) 1. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila določa dodatne izključitvene razloge, ki jih 75. člen ZJN-3 ne predvideva. Zatrjuje, da je določanje dodatnih izključitvenih razlogov nedopustno. Ponudba se po mnenju vlagatelja izloči le v primeru obstoja razlogov za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in ne katerikoli drugih razlogov za izključitev, ki si jih določi naročnik. Izključitvenega razloga v delu, ki določa primere: unovčeno finančno zavarovanje za resnost ponudbe, dobro izvedbo pogodbenih obveznosti ali odpravo napak v garancijski dobi; če pogodba med naročnikom in gospodarskim subjektom iz razlogov na strani gospodarskega subjekta ni bila sklenjena ali če gospodarski subjekt ni predložil zahtevanega finančnega zavarovanja za dobro izvedbo, ni v 75. členu ZJN-3.

Naročnik pojasnjuje, da izpodbijani izključitveni razlog vsebinsko temelji na razlogu iz f) točke šestega odstavka 75. člena ZJN-3. Zatrjuje, da ni določil novega dejanskega stanu, ki bi samostojno predstavljal razlog za izključitev, temveč je zaradi zagotavljanja transparentnosti in enake obravnave ponudnikov konkretiziral okoliščine, ki jih bo štél za primere precejšnjih ali stalnih pomanjkljivosti pri izpolnjevanju pogodbenih obveznosti oziroma za druge primerljive sankcije.

V zvezi z vlagateljevimi navedbami, ki se nanašajo na zakonitost konkretizacije pojma precejšnjih ali stalnih pomanjkljivosti pri izpolnjevanju pogodbenih obveznosti oziroma drugih primerljivih sankcij, Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v zahtevku za revizijo ni pojasnil (niti izkazal), kako bi lahko naročnikova domnevno nezakonita konkretizacija izključitvenega razloga vplivala na njegov pravni položaj v konkretnem postopku oziroma kakšna škoda mu je nastala (oziroma bi mu lahko nastala) zaradi vsebinske napolnitve pravnih pojmov navedenih v zakonski določbi. Vlagatelj namreč niti ne zatrjuje, da bi bil sam, njegov partner ali podizvajalec v katerem izmed položajev, ki jih naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila opredeljuje kot primere izključitvenega razloga, niti ne pojasni, da bi mu bilo zaradi takšne konkretizacije onemogočeno ali vsaj oteženo sodelovanje v predmetnem postopku oddaje javnega naročila ali oddaja dopustne ponudbe. Ker vlagatelj ni izkazal povezave med zatrjevano kršitvijo in možnostjo nastanka škode v smislu prve alineje prvega odstavka 14. člena ZPVPJN, Državna revizijska komisija navedenih revizijskih navedb, zaradi pomanjkanja aktivne legitimacije, ni vsebinsko obravnavala.

4. Glede izključitvenega razloga iz točke 5.1 h) dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila

Vlagatelj nadalje zatrjuje, da naročnik tudi v točki 5.1 h) 1. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila določa izključitveni razlog, ki bi ga po njegovem mnenju lahko hipotetično šteli za izključitveni razlog iz d) točke šestega odstavka 75. člena ZJN-3, vendar je v obliki, kakršni je določen v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila po mnenju vlagatelja nezakonit. Naročnik je namreč določil pravilo, da se gospodarski subjekt izloči, če spada med subjekte v zvezi s katerimi za naročnika skladno z zakonodajo, ki ureja Slovenski državni holding veljajo omejitve poslovanja, medtem ko je izključitveni razlog v zakonu opredeljen kot skrajni ukrep, če se pojavijo okoliščine, in sicer nasprotje interesov iz 91. člena ZJN-3, ki ga ni mogoče učinkovito odpraviti z blažjimi ukrepi. To nasprotje interesov po mnenju vlagatelja ne more biti vnaprej ugotovljivo, zato šesti odstavek 75. člena ZJN-3 določa, da se ta izključitveni razlog lahko uporabi tudi, če ga naročnik ni predvidel v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

Naročnik najprej izpostavlja, da vlagatelj v tem delu nima aktivne legitimacije, ker si po vsebini sploh ne prizadeva za lastni interes. Hkrati pojasnjuje, da določba ne predvideva avtomatične izključitve, gre le za transparentno seznanitev z zakonskimi omejitvami poslovanja, ki veljajo neposredno na podlagi Zakona o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 25/14, s sprem.; v nadaljevanju ZSDH-1).

Državna revizijska komisija pritruje naročniku in ugotavlja, da vlagatelj tudi v okviru navedenega očitka, ki se nanaša na izključitveni razlog določen v 1. poglavju 5.1 h) točke dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ni pojasnil (niti izkazal), kako bi lahko naročnikovo domnevno nezakonita določba v zvezi z omejitvijo poslovanja, ki jo določa ZSDH-1 vplivala na njegov pravni položaj v konkretnem postopku oziroma kakšna škoda mu je nastala (oziroma bi mu lahko nastala) zaradi določbe v kateri naročnik določi, da lahko ponudbo glede katere veljajo omejitve poslovanja po ZSDH-1 zavrne. Vlagatelj namreč niti ne zatrjuje, da bi bil sam, njegov partner ali podizvajalec v katerem izmed položajev, za katere ZSDH-1 predvideva omejitev poslovanja z naročnikom, niti ne pojasni, da bi mu bilo zaradi navedene določbe onemogočeno ali vsaj oteženo sodelovanje v predmetnem postopku oddaje javnega naročila ali oddaja dopustne ponudbe. Ker vlagatelj ni izkazal povezave med zatrjevano kršitvijo in možnostjo nastanka škode v smislu prve alineje prvega odstavka 14. člena ZPVPJN, Državna revizijska komisija navedenih revizijskih navedb tudi v tem delu, zaradi pomanjkanja aktivne legitimacije, ni vsebinsko obravnavala.

5. Glede nedopustnega navajanja blagovne znamke

Vlagatelj zatrjuje, da naročnik zahteva programsko opremo določene blagovne znamke, čeprav menja celoten sistem, zaradi česar očita nedovoljeno navedbo blagovne znamke v smislu 6. odstavka 68. člena ZJN-3. Navaja, da naročnik zahteva dokazilo za dostop do opreme »Genetec«, čeprav dela nadgradnjo celotnega sistema in bi lahko ponudniki ponudili katerokoli programsko rešitev, ki obsega zahtevane funkcionalnosti. Opozarja še, da naročnik ni dopustil enakovredne rešitve in navedel, v katerih upravičenih funkcionalnostih bi lahko bila oprema enakovredna. Zatrjuje, da omejitev vpliva tudi na druga dva sklopa, saj ni mogoče ponuditi opreme, ki ne bi bila združljiva z opremo v sklopu 1, zahteva pa po mnenju vlagatelja vpliva tudi na določanje cen in omogoča manipulacijo cen v sklopu 2 in 3, če ponudnik na račun višje cene v sklopu 1 v sklopih 2 in 3 poda nižjo (dumping) ceno. Tako nezakonita določba prvega sklopa vpliva tudi na enakopravnost ponudnikov v drugem in tretjem sklopu. Nenazadnje zatrjuje ničnost dokumentacije v delu, ki se nanaša na nakup preteklih licenc.

Naročnik na drugi strani poudarja, da je predmet javnega naročila nadgradnja in vzdrževanje obstoječega sistema. Pojasnjuje, da je med leti 2016 do 2020 na platformi Genetec Security Center vzpostavil centraliziran in integriran video nadzorni sistem (GSC DARS), ki je torej že integriran v druge informacijske sisteme, uporabniki pa so usposobljeni za njegovo uporabo. Zatrjuje, da je zahteva neposredno povezana s predmetom in je potrebna za zmanjšanje

operativnih in varnostnih tveganj pri posegih v varnostno infrastrukturo naročnika. Zaradi zagotavljanja nemotenega delovanja sistema, ohranjanja funkcionalnosti, združljivosti nadgradenj, dostopa do uradnih programskih posodobitev, varnostnih popravkov ter podpore, mora izvajalec razpolagati z ustrezno usposobljenostjo oziroma pooblastilom proizvajalca za delo na predmetnem sistemu. Ker gre pri proizvajalcih za sisteme, ki imajo pomembne razlike (npr. v arhitekturi sistema, varnosti in upravljanju dostopov, podpori kameram in kompatibilnosti, video analitiki, upravljanju sistema in uporabniškem vmesniku, integraciji z drugimi sistemi, modeli, vzdrževanja in podpore, skalabilnosti in zmogljivosti) poznavanje enega sistema po mnenju naročnika ni prenosljivo na drugega. Zatrjuje, da zagotovljen dostop do certificirane podpore drugih proizvajalcev, vključno z namestitvijo, konfiguracijo, nadgradnjami, razvojem programskih rešitev in odpravo napak, ne zagotavlja zadostne usposobljenosti oz. certificirane podpore proizvajalca Genetec. Dodaja, da je na obstoječ sistem priključenih več orodij različnih ponudnikov, ki uporabljajo video signal za funkcionalnosti, katerim so orodja namenjena; da so uporabniki usposobljeni za hitro reagiranje v kritičnih situacijah; delovni procesi pa prilagojeni zagotavljanju čim boljšega izkoristka in varnosti na cestah; enoten sistem pa omogoča boljšo izkoriščenost kadrov. Zatrjuje, da bi zamenjava sistema poleg nakupa novih licenc pomenila tudi organizacijsko, strokovno in časovno zahteven poseg, saj bi bila nujna reorganizacija dela, ki pa bi lahko posegla v pretočnost avtocest. Potrebno bi bilo dodatno usposabljanje uporabnikov in skrbnikov sistema, ter spreminjanje orodij, ki se navezujejo na obstoječ sistem. Po mnenju naročnika bi takšna menjava sistema trajala več mesecev, saj je ob takšni menjavi potrebno zamenjati več zalednih sistemov v ozadju, ki so vezani nanj (npr. detektorji nasprotne vožnje, SCADA), narediti nove konfiguracije vseh komponent, menjava bi lahko povzročila tudi izpade sistema, v prehodnem obdobju pa bi moral naročnik zagotoviti dva sistema. Poudarja, da je bistveni namen uporabe sistema video nadzora zagotavljanje prometne varnosti in upravljanja prometa – v ta sistem pa so integrirani nadzorni centri, predori, spremenljiva prometna signalizacija, detektorji vožnje v nasprotno smer ipd., ki 24/7 spremljajo in vodijo promet. Navaja, da primernih alternativnih možnosti za učinkovito izvajanje vodenja prometa ni. Brez certificirane podpore proizvajalca Genetec vzdrževanje in nadgrajevanje sistema ni mogoče. Nasprotuje navedbam vlagatelja, da bi lahko ponudniki ponudili katerokoli programsko rešitev, ki obsega zahtevane funkcionalnosti, saj ne gre za uvedbo novega sistema, programskih rešitev drugih proizvajalcev pa ni mogoče vključiti v obstoječi sistem, saj rešitve niso medsebojno združljive in ne zagotavljajo funkcionalnosti ter podpore, potrebne za nemoteno delovanje obstoječega sistema. Posledično tudi enakovrednega sistema v tem smislu ni. Zatrjuje, da je javno naročilo razdelil na več sklopov, pri čemer ponudba opreme v sklopu 2 in 3 ni neposredno vezana na sklop 1; da je v sklopu 3 predvidel nakup novih kamer, ki jih bo vključil v obstoječ GSC sistem, za kar je potreben nakup novih licenc. Licence drugih proizvajalcev z obstoječim sistemom pa niso združljive. Zatrjuje še, da v sklopu 1 obstaja konkurenca, saj več ponudnikov ponuja Genetecove produkte, zaradi obstoja konkurence pa ponudniki ne morejo ponuditi katerekoli cene. Nadalje obstaja konkurenca tudi v sklopih 2 in 3, zato za navedbe vlagatelja o dumping cenah ni najti razumljivih razlogov. Podarja tudi, da je pri identifikaciji svojih potreb in oblikovanju predmeta javnega naročila samostojen in se sklicuje na številne odločitve Državne revizijske komisije.

Vlagatelj v vlogah z dne 2. 7. 2026 in 10. 7. 2026 vztraja pri navedbah iz zahtevka za revizijo. Dodaja način in funkcionalnosti, ki naj bi jih naročnik oblikoval ter način in izbiro postopka oddaje predmetnega javnega naročila.

Med vlagateljem in naročnikom je sporno vprašanje, ali je pogoj v skladu s katerim mora imeti ponudnik zagotovljen dostop do certificirane podpore proizvajalca Genetec za ponujeno rešitev, vključno z namestitvijo, konfiguracijo, nadgradnjami, razvojem programskih rešitev in odpravo napak skladen z določbami ZJN-3.

Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v 1. poglavju v točki c) 5.2 »Pogoji za sodelovanje« za sklop 1 določil:

»Ponudnik mora biti usposobljen za kvalitetno opravljanje vzdrževalnih posegov in ravnanje z opremo, ki je predmet tega naročila:

SKLOP 1 - Licence, nadgradnje in vzdrževanje sistema/rešitve GSC

1.

Ponudnik mora izkazati, da ima zagotovljen dostop do certificirane podpore proizvajalca Genetec za ponujeno rešitev (Genetec Security Center), vključno z namestitvijo, konfiguracijo, nadgradnjami, razvojem programskih rešitev in odpravo napak.

2.

Ponudnik mora razpolagati z veljavnim potrdilom proizvajalca (SID) o avtorizaciji ponudnika ter o zagotovljenem dostopu do programske opreme, razvojnih orodij in servisnih funkcij, ki so potrebne za nemoteno delovanje, konfiguracijo in vzdrževanje sistema.«

Državna revizijska komisija uvodoma ugotavlja, da vlagatelj kot sporno izpostavlja določbo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ki kot pogoj za sodelovanje določa, da mora imeti ponudnik dostop do certificirane podpore proizvajalca. Vlagatelj zatrjuje, da naročnik s takšno zahtevo krši določbe 68. člena ZJN-3, iz vsebine vlagateljevih navedb izhaja, da ta svojo trditev o nezakonnosti navedenega pogoja utemeljuje predvsem z zatrjevanjem, da bi moral naročnik predmet javnega naročila opredeliti funkcionalno in dopustiti ponudbo katerekoli programske rešitve, ki zagotavlja zahtevane funkcionalnosti, ne pa nadgradnje sistema točno določene blagovne znamke. Vlagatelj torej nasprotuje naročnikovi opredelitvi predmeta javnega naročila, zahtevo po dostopu do certificirane podpore proizvajalca pa kot posledico takšne opredelitve predmeta javnega naročila.

Glede na navedeno je potrebno najprej presojati, ali je naročnik predmet javnega naročila določil skladno z določbami 68. člena ZJN-3, nato pa še, ali je s tem povezan pogoj glede dostopa do certificirane podpore proizvajalca skladen z določbami ZJN-3.

Naročnik mora skladno s prvim odstavkom 68. člena ZJN-3 v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navesti tehnične specifikacije, s katerimi opredeli zahtevane značilnosti (lastnosti) predmeta javnega naročila, ki naj bi izražale pričakovanja naročnika glede namena, ki ga želi doseči z izvedbo javnega naročila. Tehnične specifikacije določajo zahtevane značilnosti gradnje, storitve ali blaga. Te značilnosti se lahko nanašajo tudi na točno določen postopek ali način proizvodnje ali zagotavljanja zahtevanih gradenj, blaga ali storitev ali na točno določen postopek za kakšno drugo stopnjo v njihovi življenjski dobi, tudi če takšni dejavniki fizično niso del njih, a pod pogojem, da so značilnosti povezane s predmetom javnega naročila ter sorazmerne z vrednostjo in cilji naročila.

Naročnik tehnične specifikacije določi ob upoštevanju 68. člena ZJN-3, ki v četrtem odstavku določa, da morajo tehnične specifikacije vsem gospodarskim subjektom zagotavljati enak dostop do postopka javnega naročanja in neupravičeno ne smejo ovirati odpiranja javnih naročil konkurenci. Če tega ne upravičuje predmet javnega naročila, v tehničnih specifikacijah ne smejo biti navedeni določena izdelava ali izvor ali določen postopek, značilen za proizvode ali storitve določenega gospodarskega subjekta, ali blagovne znamke, patenti, tipi ali določeno poreklo ali proizvodnja, ki dajejo prednost nekaterim podjetjem ali proizvodom ali jih izločajo. Take navedbe so izjemoma dovoljene, če v skladu s petim odstavkom ni mogoče dovolj natančno in razumljivo opisati predmeta naročila. Te navedbe morajo vsebovati tudi besedi »ali enakovredni« (šesti odstavek 68. člena ZJN-3).

Naročnik je pri opisovanju predmeta javnega naročila omejen tudi s temeljnimi načeli javnega naročanja, ki ga zavezujejo, da tehnične zahteve določi na način, ki zagotavlja konkurenco med ponudniki in njihovo enakopravno obravnavo (5. in 7. člen ZJN-3), hkrati pa mora zahteve določiti v obsegu, ki je potreben in sorazmeren z naravo, vsebino, namenom in obsegom predmeta naročila (8. člen ZJN-3).

Državna revizijska komisija je v zvezi s tem že večkrat pojasnila (npr. odločitve št. 018-111/2021-20, 018-043/2021-10, 018-127/2020-6, 018-020/2019-10), da načela zagotavljanja konkurence med ponudniki ni mogoče interpretirati v smislu zahteve po vzpostavljanju konkurenčnosti tudi na tistih področjih oziroma v tistih primerih, ko te iz upravičenih razlogov ni mogoče doseči. Prav tako tudi načela enakopravnosti v pravu javnih naročil ni mogoče razumeti kot absolutne kategorije. Enakopravnost namreč ne pomeni, da mora naročnik vsem potencialnim ponudnikom omogočiti enak položaj v postopku oddaje javnega naročila. Nasprotno, pravo praviloma ne sme neposredno vplivati na razmerja na trgu z ukrepi, ki bi povzročali ekonomsko ali dejansko enakost. Zaradi različnih ekonomskih, tehničnih, kadrovskih in tudi naravnih danosti je dejanski položaj ponudnikov in njihovih ponudb različen, prednosti, ki jih te dajejo, pa je dovoljeno in pogosto celo gospodarno upoštevati. Zato zgolj dejstvo, da naročnik z določeno zahtevo razlikuje ponudnike, še ne pomeni, da je takšna zahteva že sama po sebi diskriminatorna. V naravi same zahteve je, da ponudnike razvršča na tiste, ki določeno zahtevo izpolnjujejo in je zato njihovo ponudbo mogoče obravnavati kot dopustno (takšno, ki ustreza potrebam in zahtevam naročnika), ter na tiste, ki te zahteve ne izpolnjujejo in posledično ne morejo sodelovati v postopku oddaje javnega naročila. Naročniki so zato v postopkih oddaje javnih naročil upravičeni postavljati zahteve, ki imajo za posledico razlikovanje ponudnikov, vendar le iz razlogov, ki so neposredno povezani s predmetom javnega naročila in so objektivno opravičljivi. Ni pa dopustno razlikovanje ponudnikov glede na kriterije, ki niso objektivno opravičljivi in pomenijo zlasti krajevno, predmetno ali osebno diskriminacijo, s čimer je določen gospodarski subjekt bodisi postavljen v bistveno slabši položaj bodisi je privilegiran, ne da bi za to obstajali utemeljeni razlogi.

Takšno stališče izhaja tudi iz sodb Sodišča EU, npr. iz zadeve C-513/99 Concordia Bus Finland Oy Ab, v okviru katere je generalni pravobranilec v svojem stališču pojasnil, da naročniku načeloma ni mogoče preprečiti zahteve po takšni storitvi, ki bi vsebovala zanj najbolj primerne tehnične specifikacije, razen če te ne bi bile postavljene iz objektivno opravičljivih razlogov. Če bi naročniku naložili prilagoditev zahtev zmožnostim potencialnih ponudnikov, to ne bi imelo za posledico le znižanja naročnikovih zahtev, marveč bi pomenilo tudi poseganje v naročnikovo avtonomno pravico do njihovega samostojnega oblikovanja. Poleg tega bi naročnikov umik sporne zahteve iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila iz razloga, ker je eden izmed ponudnikov ne more izpolniti, neupravičeno postavil v slabši položaj tistega ponudnika, ki takšno naročnikovo zahtevo lahko izpolni, zato samo dejstvo, da zahtevo iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izpolnjuje le določen ponudnik, še ne pomeni kršitve načela enakopravnosti (navedeno stališče je v sodbi C-513/99 sprejelo tudi Sodišče EU v odstavkih 82–85).

Vsaka tehnična specifikacija, ki jo določi naročnik, vpliva na krog gospodarskih subjektov, ki lahko pridobijo javno naročilo, saj že po naravi stvari razlikuje med gospodarskimi subjekti, ki jo lahko (s ponujenim predmetom) izpolnijo, in gospodarskimi subjekti, ki je ne morejo. Vendar kot navedeno ni namen ZJN-3, da bi preprečil vsakršno razlikovanje med gospodarskimi subjekti, temveč le tisto, ki ni skladno z njim (npr. arbitrarno razlikovanje). ZJN-3 naročniku tako ne prepoveduje določitev tehničnih zahtev, s katerimi se omejuje konkurenca, temveč mu prepoveduje zgolj določitev takšnih tehničnih zahtev, s katerimi se neupravičeno omejuje konkurenca. Če torej naročnik, ne glede na to, da lahko določeno zahtevo morebiti izpolni le določen krog potencialnih ponudnikov (ali celo en sam ponudnik) oziroma da posamezen ponudnik ne more konkurirati za pridobitev naročila, izkaže, da je takšna zahteva povezana s

predmetom naročila in da ima zanjo objektivno utemeljene razloge, mu ni mogoče očitati kršitve določb ZJN-3.

Naročnik v sklopu 1 naroča licence, nadgradnje in vzdrževanje sistema rešitve Genetec Security Center (v nadaljevanju tudi: GSC).

Iz vlagateljevih navedb izhaja, da naročnik neupravičeno zamejuje naročilo na točno določeno blagovno znamko, čeprav menja celoten sistem in bi lahko ponudniki ponudili katerokoli programsko rešitev, ki obsega zahtevane funkcionalnosti. Zatrjuje tudi, da naročnik ne dopušča niti enakovredne rešitve.

Naročnik vlagatelju nasprotuje, poudarja, da je predmet javnega naročila nadgradnja in vzdrževanje obstoječega sistema, ki ga je vzpostavil med leti 2016 do 2020 na platformi Genetec Security Center. Pojasnjuje, da je sistem že integriran v druge informacijske sisteme, uporabniki pa so usposobljeni za njegovo uporabo, da je sistem centraliziran, na sistem pa ima priklopljena različna orodja, menjava sistema bi predstavljala zahtevne organizacijske, časovne in finančne posege v sistem videonadzora, posegala pa bi lahko tudi v varnost in pretočnost prometa.

Vlagatelj v vlogi s katero je predlagal začetek revizijskega postopka zatrjuje, da bi moral naročnik predmet javnega naročila opredeliti zgolj z določitvijo funkcionalnih zahtev (npr. zmogljivost sistema, povezljivost, hramba podatkov, analitične funkcionalnosti, SLA, tehnična podpora ipd.) in dopustiti ponudbo katerekoli programske rešitve, ki bi te zahteve izpolnjevala.

Državna revizijska komisija je že navedla, da pravila javnega naročanja določajo, kako naj naročnik nabavi blago oz. naroči storitve, ne določajo pa, katero blago sme nabaviti oz. katere storitve sme naročiti, kakor tudi ne, katere konkretne lastnosti morajo imeti blago oz. storitve, ki jih naroča naročnik. Na podlagi navedenega gre ugotoviti, da je naročnik pri ugotavljanju potreb in oblikovanju tehničnih specifikacij načeloma samostojen oz. avtonomen, kar pomeni, da tehnične zahteve določi ob upoštevanju lastnih potreb ter pričakovanj glede na predmet javnega naročila. ZJN-3 v določanje in oblikovanje potreb naročnika, na podlagi katerih ta oblikuje predmet javnega naročila tako ne posega (prim. npr. odločitve Državne revizijske komisije v zadevah št. 018-120/2018, 018-062/2019, 018-111/2021). Potrebe javnih naročnikov so namreč vezane na izvajanje njihovih funkcij, ki so jim bile poverjene s predpisi, ki urejajo njihovo ustanovitev, organizacijo ter obseg izvrševanja poverjenih jim dejavnosti in/ali njihovega poslovanja. Identifikacija in oblikovanje potreb naročnika je tako že po naravi stvari vezana na odgovornost za pravilno in zakonito poslovanje oz. izvrševanje nalog, zaradi katerih je ustanovljen in je kot taka stvar naročnikovih poslovnih odločitev (in ni v domeni (potencialnih) ponudnikov). Kljub navedenemu avtonomija naročnika pri oblikovanju tehničnih specifikacij ni neomejena. Kot izhaja iz predhodno navedenega, naročnik ne sme postavljati zahtev, ki niso objektivno opravičljive in bi lahko določenim ponudnikom bodisi dajale neupravičeno prednost bodisi bi jim onemogočale udeležbo v postopku javnega naročanja.

V obravnavanem primeru je naročnik predmet javnega naročila opredelil kot programsko in strojno nadgradnjo, obnovo ter vzdrževanje sistema Genetec, ki med drugim obsega posodobitev obstoječe programske opreme in posodobitev fizičnih komponent sistema, kot so kamere, strežniki in omrežna oprema. Iz naročnikovih navedb izhaja, da so v okviru nadgradnje in vzdrževanja obstoječega sistema predvidene npr. posodobitve varnostnih protokolov, izboljšave funkcionalnosti, optimizacija arhitekture in sistema ter izboljšanje omrežne infrastrukture, navedeno pa ne pomeni menjave celotnega sistema. Četudi bi bilo mogoče slediti navedbam vlagatelja, da bi bilo mogoče zahtevane funkcionalnosti zagotoviti tudi z drugo programsko opremo, Državna revizijska komisija ugotavlja, da navedeno samo po sebi še ne izkazuje, da bi moral naročnik predmet javnega naročila opredeliti kot dobavo druge programske rešitve ali

menjavo obstoječega sistema. Državna revizijska komisija namreč ugotavlja, da je naročnik prepričljivo pojasnil zakaj je predmet javnega naročila opredelil kot nadgradnjo obstoječega sistema in ne menjavo celotnega sistema. Pojasnil je namreč, da se sistem na isti platformi razvija in uporablja že približno deset let, v tem času je bila vzpostavljena celotna arhitektura sistema, na obstoječ sistem so že integrirani drugi sistemi in orodja za upravljanje prometa, uporabniki in skrbniki pa so usposobljeni za delo na tej platformi. Zamenjava sistema bi poleg nakupa novih licenc terjala tudi reorganizacijo dela, dodatno usposabljanje skrbnikov sistema, spremembo vseh orodij, ki so vzpostavljena in se navezujejo na obstoječ sistem. Prehod na drug sistem bi bil tako organizacijsko, strokovno in časovno zahteven, saj bi torej poleg nakupa licenc terjal tudi menjavo zalednih sistemov v ozadju, ki so vezani nanj (npr. detektorji nasprotne vožnje, SCADA), nove konfiguracije vseh komponent, navedeno pa bi lahko privedlo tudi do tveganj za izpade sistema ali pa bi v prehodnem obdobju moral naročnik zagotoviti dva sistema. Posledično gre ugotoviti, da je predmet javnega naročila utemeljeno opredelil kot nadgradnjo obstoječega videonadzornega sistema. Prav tako gre ugotoviti, da je naročnik pojasnil tudi povezavo med predmetom javnega naročila in zahtevano opremo (licence proizvajalca obstoječega sistema), saj prepričljivo pojasni, da bi omogočanje programske opreme drugega proizvajalca v obstoječem sistemu povzročila večje število nepovezanih, nekompatibilnih, razdrobljenih sistemov, ki bi vplivali tudi na samo organizacijo, obvladovanje in nadzor sistema, kar bi pomenilo tudi večje stroške vzdrževanja, povečanje kadrovskih kapacitet in stroškov izobraževanja takega kadra, časovno komponento ugotavljanja napak in odpravljanja vzrokov, prenašanje odgovornosti, itd. Glede na navedeno, ni mogoče spregledati, da je naročnik izkazal objektivne okoliščine, zaradi katerih njegove potrebe narekujejo nadgradnjo obstoječega sistema in posledično zakaj predmet javnega naročila obsega obnovo oziroma dobavo licenc obstoječega videonadzornega sistema in ne dopušča ponudbe licenc drugega proizvajalca. Ker naročnikovih potreb po nadgradnji obstoječega sistema iz objektivnih tehničnih oziroma funkcionalnih razlogov druge rešitve niti ne morejo zadovoljiti, gre ugotoviti, da omejitev konkurence ni posledica arbitrarne izbire naročnika, temveč objektivnih okoliščin vezanih na predmet javnega naročila.

Državna revizijska komisija na tem mestu še pripominja, da vlagatelj zatrjuje, da naj bi omejitev na programsko opremo enega proizvajalca omogočala oblikovanje previsokih cen v tem sklopu javnega naročila, pri čemer naj bi ponudniki to kompenzirali z oblikovanjem dampinških cen v drugih sklopih. Vendar takšne navedbe ostajajo na ravni domnev, saj vlagatelj zanje ni ponudil nobenih konkretnih trditev ali dokazov.

Državna revizijska komisija je že večkrat pojasnila (npr. odločitve v zadevah št. 018-061/2016, 018-009/2017, 018-110/2018), da je zahtevek za revizijo namenjen zatrjevanju kršitev, ki naj bi jih v postopku oddaje javnega naročila domnevno storil naročnik, v ta namen pa ZPVPJN od vlagatelja zahteva aktivno vlogo pri navajanju dejstev ter predlaganju dokazov. Ker so v ZPVPJN taksativno naštetje zgolj obvezne sestavine zahtevka za revizijo, je potrebno zahteve v zvezi z zatrjevanjem kršitev in dejstev ter v zvezi z dokazovanjem le-teh poiskati v Zakonu o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 26/1999 s sprem.; v nadaljevanju: ZPP), katerega določbe se na podlagi 13. člena ZPVPJN uporabljajo v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku glede vprašanj, ki jih ZPVPJN ne ureja. ZPP v 7. členu ureja razpravno načelo, ki od strank zahteva, da navedejo vsa dejstva, na katera opirajo svoje zahtevke, in predlagajo dokaze, s katerimi se ta dejstva dokazujejo. Dolžnost navesti dejstva in predlagati dokaze, na katere opirajo svoje zahtevke ali s katerimi izpodbijajo navedbe ter dokaze nasprotnika, je strankam naložena tudi v 212. členu ZPP. Iz navedenih določb ZPP izhaja t. i. trditveno-dokazno breme, ki pomeni dolžnost tožnika, da jasno, določno in konkretno navede dejstva, na katera opira tožbeni zahtevek (trditveno breme) in zanje predlaga dokaze, ki naj resničnost zatrjevanih dejstev potrdijo (dokazno breme). Da bi torej vlagatelj z zahtevkom za revizijo uspel, mora kršitev zatrjevati tako, da jasno, določno in konkretizirano navede vsa dejstva, ki kažejo na določeno nezakonitost, ter predlagati dokaze, ki bodo ta dejstva dokazala. Povedano drugače, vlagateljeva dolžnost je, da v zahtevku

za revizijo najprej določno navede pravno pomembna dejstva (trditveno breme) in predlaga dokaze z namenom, da ta dejstva potrdijo (dokazno breme). V konkretnem primeru vlagatelj zatrjuje zgolj, da lahko zaradi tako opredeljenega predmeta predmet v sklopu 1 ponudi točno določen ponudnik, zaradi česar lahko da visoko ceno, posledično pa v preostalih sklopih poda nižjo ceno. Okoliščina, da je zaradi tako opredeljenega predmeta javnega naročila krog potencialnih ponudnikov ožji, sama po sebi še ne pomeni, da obstaja le en ponudnik ali, da bodo ponudbene cene previsoke oziroma da bodo ponudniki oblikovali dampinške cene v drugih sklopih javnega naročila. Takšne navedbe vlagatelja temeljijo zgolj na ugibanjih, zato jih ob upoštevanju pravil trditveno dokaznega bremena ni mogoče upoštevati pri presoji zakonitosti oblikovanja predmetnega javnega naročila.

Ker je vlagatelj v osnovi izpodbijal pogoj za sodelovanje (določen v 1. poglavju 5.2 c) točke dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), je sporno vprašanje treba presojati tudi z vidika prvega odstavka 76. člena ZJN-3, v skladu s katerim lahko naročnik določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti, ekonomski in finančni položaj ali tehnično in strokovno sposobnost.

Glede tehnične in strokovne sposobnosti lahko naročnik določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Naročnik lahko zahteva zlasti, da imajo gospodarski subjekti zadostne izkušnje, ki jih izkažejo z ustreznimi referencami iz prejšnjih naročil (deseti odstavek 76. člena ZJN-3), zahteva pa lahko tudi druga dokazila, naštet v osmem odstavku 77. člena ZJN-3. Objektivna pravila in pogoji, s katerimi se ugotavlja usposobljenost ponudnikov za izvedbo javnega naročila, morajo biti sorazmerni in smiselno povezani s predmetom javnega naročila. To izhaja tako iz temeljnega načela sorazmernosti (8. člen ZJN-3) kot tudi iz drugega odstavka 76. člena ZJN-3, v skladu s katerim lahko naročnik v postopek javnega naročanja vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvedbo javnega naročila, ki se oddaja, vse zahteve pa morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila.

Ob ugotovitvi, da je naročnik utemeljil razloge za opredelitev predmeta javnega naročila kot nadgradnjo obstoječega sistema in dobavo s tem povezanih licenc, Državna revizijska komisija ugotavlja tudi, da naročniku tudi v okviru obravnavanega pogoja ni mogoče očitati nezakonitosti zgolj zato, ker se pogoj nanaša na dostop do certificirane podpore proizvajalca obstoječega videonadzornega sistema. Zahteva dostopa do certificirane podpore proizvajalca obstoječega sistema je namreč neposredno povezana s predmetom. Kot pojasnjuje naročnik je dostop do certificirane podpore potreben za zmanjšanje operativnih in varnostnih tveganj pri posegih v varnostno infrastrukturo naročnika. Iz njegovih navedb izhaja, da je zagotavljanje nemotenega delovanja sistema, ohranjanje funkcionalnosti, združljivosti nadgradenj, dostop do uradnih programskih posodobitev in varnostnih popravkov neposredno povezan s pooblastilom proizvajalca za delo na predmetnem sistemu. Naročnik je konkretno izpostavil tudi pomembne razlike med različnimi sistemi (npr. v arhitekturi sistema, varnosti in upravljanju dostopov, podpori kameram in kompatibilnosti, video analitiki, upravljanju sistema in uporabniških vmesnikov, integraciji z drugimi sistemi, modeli, vzdrževanju in podpori, skalabilnosti in zmogljivosti, ipd.) zaradi kateri meni, da poznavanje enega sistema ni prenosljivo na drugega. Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj navedenim pojasnilom naročnika konkretizirano ne nasprotuje. Vlagatelj namreč ne navaja konkretnih dejstev in okoliščin, na podlagi katerih bi bilo mogoče zaključiti, da so navedbe naročnika v tem delu strokovno ali dejansko neutemeljene. Posledično gre slediti navedbam naročnika, da brez certificirane podpore proizvajalca Genetec vzdrževanje in nadgrajevanje obstoječega sistema ni mogoče. Glede na navedeno mu tudi ni mogoče očitati

kršitev določb 76. člena ZJN-3, ko je od ponudnikov zahteval dostop do certificirane podpore proizvajalca Genetec za ponujeno rešitev.

Vlagatelj kot sporen očita tudi nakup preteklih licenc oz. »*return fee*«. V zvezi s tem naročnik pojasni, da predvideni »*return fee*« ne predstavlja pogodbene kazni niti retroaktivnega pokrivanja licenc, ampak običajno poslovno prakso številnih proizvajalcev programske opreme. Pojasnjuje, da je namen takšnega pogoja zagotoviti neprekinjenost licenčnega in vzdrževalnega cikla ter preprečiti situacije, ko bi naročniki selektivno izpuščali plačila in se nato v sistem vključili brez finančnih posledic.

Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v dokumentu »*P2 -Projektna naloga*« (v nadaljevanju Projektna naloga) v 2. poglavju v točki 3.2.1 »*Predvidene licence*« določil:

»*Vzdrževalna licenca za obstoječe kamere/licence:*

Oznaka: GSC-SMA-3Y

Opis: Obnova pretekle SMA licence za obdobje 3 let, ki zagotavlja dostop do posodobitev, varnostnih popravkov in tehnične podpore za vse aktivne (vgrajene) obstoječe kamere. Glede na dejstvo, da so obstoječe licence že potekle je potrebno v navedeni postavki upoštevati tudi ceno za kontinuirano vzdrževanje licenc od njihovega poteka (Return to support), do dobave zahtevanih licenc za 3 leta.«

Iz vsebine citirane določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila gre ugotoviti, da so obstoječe licence že potekle, zaradi česar je v obravnavani postavki potrebno upoštevati tudi ceno za kontinuirano vzdrževanje licenc od njihovega poteka. Naročnik tako od potencialnih ponudnikov zahteva, da v postavki »*vzdrževalna licenca za obstoječe kamere/licence*« upoštevajo tudi ceno za kontinuirano vzdrževanje licenc od njihovega poteka, do dobave zahtevanih licenc za 3 leta. S tem v zvezi Državna revizijska komisija ugotavlja, da zahteva po vključevanju cene za kontinuirano vzdrževanje licenc od njihovega poteka niti ni samostojna zahteva naročnika, pač pa predstavlja neposredno posledico odločitve naročnika za nadgradnjo obstoječega sistema, zaradi poteka licenc. Ker obravnavani strošek neposredno izhaja iz zakonito opredeljenega predmeta javnega naročila in predstavlja sestavni del nadgradnje za opremo kjer so licence že potekle, naročniku v zvezi s tako zahtevo ni mogoče očitati kršitev ZJN-3.

6. Glede statusa pri principalu

Vlagatelj zatrjuje, da je naročnik pogoj v okviru katerega zahteva drugi najvišji partnerski status pri proizvajalcu nesorazmeren in ustvarja neenakopravnost med ponudniki. Različni proizvajalci imajo različne statusne lestvice, hkrati pa naročnik tudi ni podal nobenega konkretnega pojasnila kaj mora vsebinsko status zajemati.

Naročnik pojasnjuje, da je določil zahtevo, da mora ponudnik imeti pri proizvajalcu opreme najmanj drugi najvišji partnerski status, ki mu omogoča neposreden dostop do podpore proizvajalca za odpravo napak. Pojasnjuje, da s temi programi proizvajalci zunanjim podjetjem priznajo stopnjo usposobljenosti in zaupanja za delo z njihovimi izdelki. S tem zagotavljajo standardizirano izvedbo storitev, dostop do tehničnih virov in podporo proizvajalca za kakovostno izvajanje storitev na njegovih produktih ter ustrezno znanje partnerjev. Partnerski status tako predstavlja objektivno preverljiv dokaz, da je gospodarski subjekt usposobljen za delo s konkretnimi tehnologijami in da lahko v primeru zahtevnejših posegov koristi uradne podporne mehanizme proizvajalca. Zatrjuje, da lahko ponudniki v sklopu 2 ponudijo opremo več različnih proizvajalcev, čeprav se strinja z vlagateljem, da imajo proizvajalci različne statusne lestvice, meni, da statusne lestvice niso različne do te mere, da bi ta pogoj onemogočal enakopravno

obravnavo ponudnikov. Zatrjuje še, da je glede na analizo trga ugotovil, da so drugi najvišji partnerski nivoji proizvajalcev vsebinsko primerljivi med sabo in nudijo še zadosten nivo usposobljenosti, ki zagotavlja, da so ponudniki za izvedbo predmeta ustrezno usposobljeni. V obravnavanem primeru je določil tisti najnižji pogoj, ki še zagotavlja ustrezno usposobljenost, pri tem pojasni, da je zahtevani status opredelil tudi vsebinsko, saj je zahteval, da mora status omogočati neposreden dostop do podpore proizvajalca za odpravo napak.

Državna revizijska komisija je že v obrazložitvi točke 5 pojasnila, da lahko naročniki skladno z 76. členom določijo pogoje za sodelovanje, ki pa morajo biti sorazmerni in smiselno povezani s predmetom javnega naročila (pravna podlaga 76. člena ZJN-3 navedena zgoraj).

Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v 1. poglavju dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila v 1. potočki točke 5.2 c) za sklop 2 določil:

»SKLOP 2 - Strojna oprema (strežniki)

1. Ponudnik mora imeti pri proizvajalcu opreme najmanj drugi najvišji partnerski status, ki mu omogoča neposreden dostop do podpore proizvajalca za odpravo napak.«

Iz citiranega dela dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izhaja, da je naročnik zahteval najmanj drugi najvišji partnerski status, pri čemer je mogoče iz vsebinske opredelitve zahteve ugotoviti, da zahteva neposreden dostop do podpore proizvajalca za odpravo napak.

Med strankama ni sporno, da imajo različni proizvajalci različne sisteme razvrščanja partnerjev oziroma različne sisteme statusnih lestvic, sporno pa je med njima vprašanje ali je naročnikov pogoj, s katerim za ponudnika zahteva doseganje drugega najvišjega partnerskega statusa, sorazmeren.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je glede na vsebino opredeljene zahteve in pojasnila naročnika zanj ključno, da ima zagotovljen neposreden dostop do podpore proizvajalca za odpravo napak. V tej zvezi ugotavlja tudi, da bi navedeni cilj lahko dosegel tudi z opredelitvijo objektivnih in preverljivih vsebinskih zahtev, in ne nujno z zahtevo po določenem mestu na proizvajalčevi interni lestvici, katere vsebina in pomen se med proizvajalci lahko razlikujeta (kar med strankama niti ni sporno). Posledično gre slediti navedbam vlagatelja, da je pogoj, s katerim naročnik zahteva drugi najvišji partnerski status nesorazmeren v delu v katerem je usposobljenost vezal izključno na dosego drugega najvišjega partnerskega statusa, pri določitvi obravnavanega pogoja pa je tako kršil določbe 76. člena ZJN-3 v povezavi z načelom sorazmernosti (8. člen ZJN-3).

7. Glede zahteve po predložitvi kamer proizvajalca iz EU ali EGP ali EFTA

Vlagatelj zatrjuje, da je pogoj naročnika, ki zahteva kamere proizvajalca iz EU ali EGP ali EFTA neupravičeno diskriminatorna.

Naročnik nasprotuje vlagatelju in zatrjuje, da so kamere pomemben del video nadzornega sistema naročnika, ki predstavlja del kritične informacijske infrastrukture naročnika. Gre za omrežno povezane naprave, ki omogočajo zajem, prenos in obdelavo podatkov ter, odvisno od arhitekture, oddaljen dostop in upravljanje na daljavo. Zatrjuje, da pri opremi proizvajalcev s sedežem zunaj EU/EGP/EFTA obstaja tveganje, da: je proizvajalec zavezan k sodelovanju z varnostnimi oz. obveščevalnimi organi tretje države na podlagi tamkajšnje zakonodaje, kar lahko ustvari obveznost posredovanja podatkov ali dostopa do sistema mimo nadzora naročnika; proizvodna in razvojna veriga ni podvržena enakim regulativnim in nadzornim standardom, kar povečuje tveganje neodkritih ranljivosti ali nedokumentiranih dostopnih mehanizmov. Zatrjuje, da mora izkazati obvladovanje tveganj dobavne verige že v fazi javnega naročanja ne šele po

namestitvi opreme. Zahteva po določenem geografskem izvoru opreme je tako po mnenju naročnika utemeljena z vidika zagotavljanja varnosti dobaviteljskih verig, varnosti informacijskih sistemov, pravne predvidljivosti ter lažjega uveljavljanja pravic iz garancij. Zatrjuje tudi, da je zavezanec po Zakonu o informacijski varnosti (Uradni list RS, št. 40/25, v nadaljevanju: ZInfV-1) ki prenaša Direktivo (EU) 2022/2555 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o ukrepih za visoko skupno raven kibernetske varnosti v Uniji, spremembi Uredbe (EU) št. 910/2014 in Direktive (EU) 2018/1972 ter razveljavitvi Direktive (EU) 2016/1148 (v nadaljevanju: Direktiva (EU) 2022/2555 (NIS2)) in prometni sektor izrecno uvršča med kritične sektorje, za katere veljajo strožje zahteve glede obvladovanja kibernetskih tveganj, vključno z varnostjo dobavne verige strojne in programske opreme.

Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, da je naročnik ugodil zahtevku za revizijo v delu, ki se je nanašal na ustrezno umestitev zahteve, vlagatelj je namreč zatrjeval, da gre za tehnično specifikacijo in ne pogoj za sodelovanje, naročnik je vlagatelju sledil in zahtevo umestil med tehnične specifikacije, pri čemer vsebine zahteve ni spreminjal.

Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v dokumentu »*Dodatek 1_P2 Projektna naloga*« v točki 5 »*Sklop 3 – Dobava (in montaža) kamer*« določil zahtevo: »*Ponudnik mora ponuditi opremo proizvajalca iz EU ali EGP ali EFTA.*«

Skladno z 21. členom Direktive (EU) 2022/2555 (NIS2)) morajo države članice zagotoviti, da bistveni in pomembni subjekti sprejmejo ustrezne in sorazmerne tehnične, operativne in organizacijske ukrepe za obvladovanje tveganj za varnost omrežnih in informacijskih sistemov, ki jih ti subjekti uporabljajo za njihovo delovanje ali opravljanje storitev ter za preprečevanje ali zmanjšanje vpliva incidentov na prejemnike svojih storitev in druge storitve. Ob upoštevanju najsodobnejših in po potrebi ustreznih evropskih in mednarodnih standardov ter stroškov izvajanja morajo ukrepi iz prvega pododstavka zagotavljati raven varnosti omrežnih in informacijskih sistemov, ki ustreza obstoječim tveganjem. Pri ocenjevanju sorazmernosti teh ukrepov je treba ustrezno upoštevati stopnjo izpostavljenosti subjekta tveganjem, velikost subjekta in verjetnost pojava incidentov ter njihovo resnost, vključno z njihovim družbenim in gospodarskim vplivom.

Navedena direktiva pa se v pravni red Republike Slovenije prenaša z Zakonom o informacijski varnosti (Uradni list RS, št. 40/25, v nadaljevanju: ZInfV-1), ki ureja področje informacijske in kibernetske varnosti ter določa nacionalni sistem informacijske varnosti v Republiki Sloveniji. Na podlagi 1. alineje tretjega odstavka 6. člena (ZInfV-1) je naročnik zavezanec po tem zakonu, zato je kot bistven in pomemben subjekt za zagotavljanje visoke ravni informacijske in kibernetske varnosti ter odpornosti svojih omrežnih in informacijskih sistemov skladno z 21. členom ZInfV-1 dolžen vzpostaviti in vzdrževati dokumentirani sistem upravljanja varovanja informacij in sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja, ki med drugim obsega tudi pripravo analize obvladovanja tveganj, vključno z določitvijo sprejemljive ravni tveganja in uporabljene metodologije. Prav tako mora skladno z 22. členom navedenega zakona sprejeti tehnične, operativne in organizacijske ukrepe za zagotavljanje celovitosti, avtentičnosti, zaupnosti in razpoložljivosti omrežnih in informacijskih sistemov oziroma za obvladovanje tveganj za varnost omrežnih in informacijskih sistemov, ki jih uporablja za svoje delovanje ali opravljanje storitev ter za preprečevanje ali zmanjšanje vpliva incidentov na prejemnike svojih storitev in druge storitve.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik zahtevo po določenem geografskem izvoru kamer utemeljuje z vidika zagotavljanja varnosti dobavne verige in zmanjševanja tveganj za varnost omrežnih in informacijskih sistemov, kot posledica ocenjevanja tveganj za informacijsko in kibernetsko varnost. Kamere so omrežno povezane naprave, ki omogočajo zajem, prenos in obdelavo podatkov ter, odvisno od arhitekture, oddaljen dostop in upravljanje na daljavo.

Navedeno lahko predstavlja utemeljeno tveganje, da bi bil proizvajalec s sedežem zunaj zahtevanega geografskega območja zavezan k sodelovanju z varnostnimi ali obveščevalnimi službami tretjih držav in bil zavezan k posredovanju podatkov ali dostopu do sistema mimo nadzora naročnika, kar vsekakor lahko vpliva na informacijsko varnost. Utemeljuje tudi, da omejitev omogoča pravno predvidljivost glede regulativnega okvira, ki velja za proizvajalce in njihove dobavitelje, predvsem obvladovanje tveganj skladno z določbami Direktive (EU) 2022/2555 (NIS2)). Naročnik z navedenim izkazuje da obravnavana omejitev prispeva k učinkovitejšemu obvladovanju tveganj v smislu ZInfV-1, hkrati pojasnjuje tudi, da mu omogoča učinkovitejše uveljavljanje pogodbenih in garancijskih zahtevkov. Glede na navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik pri določitvi obravnavane zahteve izhajal iz obveznosti upravljanja tveganj in zagotavljanja varnosti dobavne verige iz 21. in 22. člena ZInfV-1 in Direktive (EU) 2022/2555 (NIS2)), pri čemer je utemeljil, da glede na pomen informacijskega sistema za upravljanje avtocestnega prometa geografska omejitev predstavlja primeren in sorazmeren ukrep za zmanjšanje navedenih tveganj. Posledično gre navedbe vlagatelja o kršitvi določbe 76. člena ZJN-3 v povezavi z 7. členom ZJN-3 zavrnil kot neutemeljene.

8. Glede pogoja, ki zahteva licence za načrtovanje sistemov tehničnega varovanja in licence za izvajanje sistemov tehničnega varovanja

Vlagatelj zatrjuje, da zahteva licenc za načrtovanje sistemov tehničnega varovanja in licenc za izvajanje sistemov tehničnega varovanja ni sorazmerna. Iz njegovih navedb prav tako izhaja, da zahteva ni povezana s predmetom javnega naročila, saj zatrjuje, da je predmet naročila izključno demontaža obstoječih, dobava novih kamer ter njihovo vzdrževanje. Prav tako zatrjuje, da naročnik v obravnavanem pogoju nezakonito omejuje uporabo podizvajalcev, tako preprečuje svobodno gospodarsko pobudo ter nezakonito omejuje vlagatelja pri oddaji ponudbe s podizvajalci.

Naročnik zatrjuje, da Zakon o zasebnem varovanju (Uradni list RS, št. 17/11, v nadaljevanju ZZasV-1) določa, da lahko načrtovanje sistemov tehničnega varovanja in izvajanje sistemov tehničnega varovanja opravljajo subjekti, ki imajo za to pridobljeno ustrezno licenco. Navaja, da je demontaža, dobava, montaža in vzdrževanje kamer dejavnost, ki jo 6. točka prvega odstavka 5. člena ZZasV-1 opredeljuje kot izvajanje sistemov tehničnega varovanja. Zahteva za licenco za izvajanje sistemov tehničnega varovanja je tako v bistvu samo prepis zakonske določbe.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je potreba naročnika po določeni storitvi, blagu ali gradnji ena od osnovnih predpostavk, ki mora biti izpolnjena, da naročnik prične s postopkom oddaje javnega naročila, hkrati pa je vodilo naročnika pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. V dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila mora naročnik predmet javnega naročila opisati jasno, nedvoumno in tako, da imajo vsi razumno obveščeni in običajno skrbni ponudniki zadostne informacije za pripravo dopustne ponudbe. Kot že navedeno mora naročnik skladno z 8. členom ZJN-3 javno naročanje izvajati sorazmerno predmetu javnega naročanja, predvsem glede izbire, določitve in uporabe pogojev, zahtev in meril, ki morajo biti smiselno povezana s predmetom javnega naročila.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik predmet javnega naročila opisal v dokumentu *»Projektna naloga«* v kateri je v 2. poglavju, 1.2 točki *»Predmet javnega naročila«* določil: *»Predmet naročila je programska in strojna nadgradnja, obnova ter vzdrževanje sistema Genetec, ki ga uporablja DARS za nadzor in vodenje prometa na slovenskih avtocestah, ključnih za zagotavljanje učinkovitosti, zanesljivosti in skladnosti sistema z najnovejšimi varnostnimi standardi in dobrimi tehnološkimi ter tehničnimi praksami«*.

Nadalje je iz točke 1.3 razvidno, da je sistem opisal kot: »GSC DARS je modularna, razširljiva video nadzorna rešitev za učinkovito upravljanje varnostnih procesov in nemoteno delovanje ter pretočnost avtocestnega omrežja.«

V okviru opisa predmeta za sklop 3, je naročnik v točki 5 »Projektne naloge« zapisal: »Za pravilno in nemoteno delovanje naprav je treba vgraditi originalne nadomestne dele. S temi sistemi posredno zagotavljamo visok nivo prometne varnosti, zagotavljamo zanesljivo delovanje varnostno nadzornih sistemov in naprav v predorih, pokritih vkopih in ostalih ITS sistemov in naprav na trasi AC in HC.«

Iz citiranih delov dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila gre ugotoviti, da se videonadzor, v povezavi s katerim naročnik v 3. sklopu naroča opremo, nanaša na učinkovito upravljanje varnostnih procesov in nemoteno delovanje ter pretočnost avtocestnega omrežja, na zagotavljanje prometne varnosti, delovanje varnostno nadzornih sistemov in naprav v predorih, pokritih vkopih in ostalih ITS sistemih in napravah na trasi avtocest in hitrih cest.

Naročnik obravnavani pogoj za sodelovanje utemeljuje s sklicevanjem na določbe ZZasV-1. Četudi bi bilo mogoče slediti navedbam naročnika, da gre pri demontaži, montaži in vzdrževanju kamer za izvajanje sistemov tehničnega varovanja v smislu 6. točke prvega odstavka 5. člena ZZasV-1, pa Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik ni pojasnil, zakaj predmet konkretnega javnega naročila predstavlja dejavnost zasebnega varovanja. ZZasV-1 ureja zasebno varovanje, ki ga v 2. členu opredeljuje kot varovanje ljudi in premoženja na varovanem območju, določenem objektu ali prostoru pred nezakonitimi dejanji, poškodovanjem ali uničenjem z varnostnim osebjem ter sistemi tehničnega varovanja, ki se opravlja v oblikah, določenih s tem zakonom. Sistem tehničnega varovanja v smislu ZZasV-1 tako predstavlja sredstvo za izvajanje zasebnega varovanja, katerega namen je varovanje ljudi in premoženja. Ker iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izhaja, da je predmet oprema za videonadzorni sistem upravljanja in vodenja prometa ter zagotavljanje prometne varnosti, naročnik pa ni pojasnil, na podlagi katerih okoliščin šteje, da predmet naročila hkrati predstavlja načrtovanje oziroma izvajanje sistemov tehničnega varovanja v smislu ZZasV-1, niti ni pojasnil, katera konkretna dela iz predmeta naročila zahtevajo opravljanje dejavnosti, za katero navedeni zakon predpisuje ustrezno licenco, ni uspel utemeljiti povezanosti spornega pogoja s predmetnim javnim naročilom. Zgolj sklicevanje na določbe ZZasV-1 samo po sebi ne zadostuje za izkaz povezave med zahtevanim pogojem in predmetom javnega naročila, zaradi česar Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik pogoja ni določil skladno z 76. členom ZJN-3 v povezavi z 8. členom ZJN-3. Saj kot navedeno naročnik ni uspel utemeljiti povezanosti in sorazmernosti obravnavanega pogoja s predmetom javnega naročila.

Vlagatelj kot sporno izpostavlja tudi določbo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, s katero naročnik določa, da obravnavanega pogoja ponudnik ne more izpolnjevati s podizvajalcem. Ker je Državna revizijska komisija ugotovila nezakonitost spornega pogoja za sodelovanje, se do nadaljnjih očitkov, ki se nanašajo na ta pogoj, ni opredeljevala, saj to ne bi več moglo vplivati na drugačno odločitev Državne revizijske komisije.

9. Glede kadrovskih pogojev (za sklop 1 in sklop 3)

Vlagatelj zatrjuje, da so kadrovske pogoji v sklopu 1 v nasprotju z zahtevami iz projektne naloge. Zatrjuje, da ni jasno kakšna je povezava z dvema kadroma iz naslova pogojev za priznanje sposobnosti ter tremi kadri iz projektne naloge. Meni, da iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izhaja, da morata dva kadra izpolnjevati pogoje za priznanje sposobnosti, storitve pa bodo izvajali trije tipi drugih kadrov.

Naročnik pojasnjuje, da zahteva, da ima ponudnik dovolj usposobljenega strokovnega kadra (najmanj dva), da bo lahko pravočasno in pravilno izpolnjeval prevzete pogodbene obveznosti. Navaja, da gre za zelo zahteven in kompleksen sistem, da sta dva kadra potrebna že zaradi zagotavljanja kontinuiranosti izvajanja del (dopusti, bolniške odsotnosti, kratki odzivni roki...), zahtevana pa je tudi minimalna usposobljenost – tisto poznavanje sistema, ki je nujno potrebno za izvajanje pogodbenih del. Zatrjuje, da pogoj ni v nasprotju z določili projektne naloge, v katerem je zgolj opredelil različne ravni zahtevnosti del, ki jih bosta zahtevana kadra izvajala.

Državna revizijska komisija je v predmetni obrazložitvi že navedla, da lahko naročnik glede tehnične in strokovne sposobnosti določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti (glej zgoraj navedeno pravno podlago 76. člena ZJN-3).

Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v točki 5. 2 d) določil: »*Ponudnik mora razpolagati s sledečim tehničnim osebjem oz. STROKOVNIMI KADRI, ki bodo sodelovali pri izvedbi del in so odgovorni za izvedbo razpisanih del in imajo izkušnje, kot je navedeno v nadaljevanju in sicer:*

SKLOP 1 - Licence, nadgradnje in vzdrževanje sistema/rešitve GSC

Ponudnik mora zagotavljati ves čas trajanja pogodbe takšno kadrovsko zasedbo, ki bo sposobna izpolnjevati vse pogodbene obveznosti. Ponudnikovi kadri morajo s svojim številom in znanjem/usposobljenostjo zagotavljati strokovno vzdrževanje programske opreme centralnega sistema za video nadzor GSC, v pogodbeno predpisanih rokih odpravljati napake/okvare, pravočasno opravljati posodobitve in zamenjave/nadgradnje manjših delov programske rešitve in podobno. Ponudnik mora zato zagotavljati najmanj 2 kadra, ki:

sta usposobljena za delo s sistemom Genetec in

imata pridobljeno veljavno potrdilo proizvajalca (SID) o njuni strokovni usposobljenosti oziroma imata pridobljen certifikat za izvajanje servisnih posegov na programski opremi proizvajalca (SID).«

V dokumentu »*Projektna naloga*« pa je določil:

»*3.4 Vrste predvidenih storitev*

V poglavju se opredeljujejo vrste/tipi potrebnih storitev, ki jih mora izvajalec zagotoviti z vsebinsko in tehnično strokovno usposobljenimi kadri, ki izvajajo vse potrebne aktivnosti za vzdrževanje, nadgradnje in svetovanje pri razvoju in izboljšavah rešitve. Opredeljene vrste/tipi storitev bodo uporabljene za izvedbo aktivnosti, ki niso zajete v okviru mesečnega pavšala in bodo na osnovi dejanskih količin (ur) izvedenih storitev, tudi obračunane pri izvedenih posegih. V nadaljevanju so podane predvidene vrste/tipi storitev z vsebinsko tehničnimi zahtevanimi znanji na segmentu programske opreme GSC.

3.4.1 Aplikativni administrator/Programer začetnik [...]

3.4.2 Aplikativni inženir/Samostojni programer [...]

3.4.3 Aplikativni arhitekt/Analitik/Vodilni programer [...]«.

Iz izpostavljenih delov dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izhaja, da je naročnik zahteval tehnično osebje oziroma strokovni kader - najmanj dva, ki bosta sodelovala pri izvedbi del in sta odgovorna za izvedbo razpisanih del in imata zahtevane izkušnje. Nadalje pa je v projektni nalogi opredelil storitve oziroma vrste storitev, ki bodo uporabljene za izvedbo aktivnosti, ki niso zajete v okviru mesečnega pavšala in bodo obračunane pri izvedenih posegih na osnovi dejanskih količin (ur). Iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila tako ne izhaja, da naročnik določa dodaten kader, ali kader, ki bo namesto zahtevanega strokovnega kadra izvajal naloge predmetnega naročila, pač pa določa vrste storitev in način plačevanja le-teh. Glede na navedeno ni mogoče slediti navedbam vlagatelja, da dokumentacija v zvezi z oddajo javnega

naročila v tem delu povzroča nejasnost, ker naj bi naročnik v projektni nalogi določal kader, ki bo opravljal storitve namesto zahtevanega strokovnega kadra, zaradi česar gre njegove navedbe v tem delu zavrniti kot neutemeljene.

Vlagatelj kot sporno izpostavlja tudi zahtevo naročnika, ki se nanaša na kader v sklopu 3, in sicer zatrjuje, da zahteva, da morajo imeti kadri veljavne licence za načrtovanje sistemov tehničnega varovanja in licence za izvajanje sistemov tehničnega varovanja na podlagi ZZasV-1 ter službene izkaznice, ni zakonita. Navaja, da naročnik zahteva 10 vzdrževalcev, ki so hkrati pooblaščen inženir varnostnih sistemov, čeprav za to ni nobene pravne podlage (za pridobitev licence se potrebuje enega), hkrati pa noben od teh kadrov ne bo izvajal predmetnih storitev, saj izdelava projektov za izvedbo sistemov tehničnega varovanja in nadzor nad izvajanjem sistemov tehničnega varovanja nista predmet javnega naročila.

Naročnik pojasni, da zahteva 10 vzdrževalcev, usposobljenih s strani proizvajalca in z veljavnimi licencami za načrtovanje sistemov tehničnega varovanja in licence za izvajanje sistemov tehničnega varovanja. Zatrjuje, da ZZasV-1 v 3. členu določa, da zasebno varovanje opravlja, ga ponuja ali o njem svetuje gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima registrirano dejavnost, ima veljavno licenco in izpolnjuje pogoje za opravljanje zasebnega varovanja v skladu s tem zakonom, pri tem pa naloge zasebnega varovanja neposredno opravlja varnostno osebje, ki ima veljavno licenco ter izpolnjuje pogoje za opravljanje nalog zasebnega varovanja, določene za varnostno osebje v skladu s tem zakonom. Sklicuje se na obrazložitev v zvezi z zahtevanimi licencami za načrtovanje sistemov tehničnega varovanja in izvajanje sistemov tehničnega varovanja, ter dodaja, da mora imeti licenco tako ponudnik storitev zasebnega varovanja (gospodarska družba ali podjetnik posameznik) kot tudi kader, ki storitve zasebnega varovanja neposredno opravlja. Pojasnjuje še, da zahteva 10 kadrov, vendar ne zahteva, da morajo ti kadri hkrati biti pooblaščen inženir varnostnih sistemov. S tem, ko od ponudnika zahteva licenco za načrtovanje sistemov tehničnega varovanja, je zagotovil, da bo ponudnik imel tudi pooblaščenega inženirja varnostnih sistemov. Nenazadnje navaja, da je ugotovil, da zadostuje, da ima zahtevanih 10 vzdrževalcev, ki bodo opravljali servisne posege na napravah in so za to strokovno usposobljeni s strani proizvajalca ponujene opreme, veljavne službene izkaznice za izvajanje sistemov varovanja, s spremembo tako ne bo zahteval, da imajo kadri tudi licence za načrtovanje sistemov tehničnega varovanja.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik delno ugodil zahtevku za revizijo, zaradi česar je med strankama sporna le zahtevana službena izkaznica.

Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v točki 5.2 d) določil:

»SKLOP 3 - Dobava in montaža kamer

Ponudnik mora zagotavljati ves čas trajanja pogodbenih obveznosti vsaj 10 kadrov (vzdrževalcev), ki bodo opravljali servisne posege na proizvajalčevih napravah in so za to strokovno usposobljeni s strani proizvajalca ponujene opreme. Kadri morajo imeti veljavne izkaznice za izvajanje sistemov tehničnega varovanja na podlagi Zakona o zasebnem varovanju (Ur. list RS št. 17/2011)«

Naročnik v obravnavanem primeru zahtevo, da morajo imeti kadri veljavne izkaznice za izvajanje sistemov tehničnega varovanja na podlagi ZZasV-1, ponovno utemeljuje s sklicevanjem na ZZasV-1, pri tem pa ne pojasni povezave med zahtevo in predmetom javnega naročila. Ne pojasni namreč zakaj predmet javnega naročila obsega opravljanje dejavnosti izvajanja tehničnega varovanja v smislu ZZasV-1. Zgolj sklicevanje na zakonsko določbo ne zadostuje za utemeljitev obravnavane zahteve. Kot je Državna revizijska komisija ugotovila že v okviru obrazložitve 8. točke predmetne odločitve, iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izhaja, da je predmet javnega naročila videonadzorni sistem v sklopu sistemov za nadzor in

vodenje prometa, katerega namen je zagotavljanje prometne varnosti. Ker naročnik ni pojasnil povezave med navedenim predmetom naročila in zahtevo po razpolaganju z osebami, ki imajo izkaznico za izvajanje tehničnega varovanja skladno z ZZasV-1, tudi za obravnavani pogoj ni izkazal povezanosti s predmetom javnega naročila. Posledično gre tudi za obravnavani pogoj ugotoviti, da je določen v nasprotju s 76. členom ZJN-3 v povezavi z 8. členom ZJN-3.

Vlagatelj kot sporno izpostavlja tudi zahtevo, da naročnik za kader zahteva usposobljenost za delo s sistemom Genetec.

Iz zgoraj citiranega dela dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izhaja da je naročnik zahteval, da ponudnik razpolaga s kadrom, ki je usposobljen za delo s sistemom Genetec in ima pridobljeno veljavno potrdilo proizvajalca (SID) o strokovni usposobljenosti oziroma ima pridobljen certifikat za izvajanje servisnih posegov na programski opremi proizvajalca (SID).

Državna revizijska komisija pojasnjuje, da zahtevane usposobljenosti kadra ni mogoče presojati ločeno od predmeta javnega naročila in tehničnih zahtev, ki jih zasleduje. Ker je Državna revizijska komisija že v 5. točki predmetne obrazložitve ugotovila, da je zahteva glede nadgradnje obstoječega sistema in dobavo licenc za obstoječi sistem objektivno opravičljiva in povezana s predmetom naročila, je dopustno tudi preverjanje usposobljenosti strokovnega kadra prav v zvezi s temi sistemi. Ker se zahtevane izkušnje in potrdila kadra nanašajo na izvajanje nadgradnje in vzdrževanja na obstoječem sistemu, Državna revizijska komisija ugotavlja, da sta sporni zahtevi glede usposobljenosti na sistemu Genetec in potrdilom proizvajalca (SID) o strokovni usposobljenosti neposredno povezani s predmetom javnega naročila, objektivno opravičljivi glede na naročnikove potrebe ter sorazmerni predmetu naročila. Posledično so vlagateljeve navedbe v tem delu neutemeljene, naročniku pa ni mogoče očitati kršitve 76. člena ZJN-3.

9. Glede zahtevanega standarda ISO 27001

Vlagatelj zatrjuje, da je pogoj v sklopu 2, ki zahteva standard ISO 27001 nezakonit, saj je predmet dobava opreme z začetno namestitvijo ter vzdrževanje strojne opreme in ne storitve informacijske varnosti. Zatrjuje, da lahko opremo brez težav dobavi tudi ponudnik, ki nima navedenega standarda. Ker ima standard že naročnik, ne more enakega certifikata zahtevati od ponudnika. Vlagatelj meni, da zadošča, da naročnik zagotavlja skladnost tako notranjih kadrov kot zunanjih izvajalcev in dobaviteljev. Prav tako zatrjuje, da naročnik zahteva, da imajo vsi partnerji v primeru skupne ponudbe navedeni standard, čeprav bi zadoščalo, da en partner zadosti zahtevi. Zatrjuje, da mu zahteva učinkovito onemogoča oddajo partnerskih ponudb.

Naročnik vlagatelju nasprotuje in pojasnjuje, da zahtevani standard ISO 27001 zagotavlja mednarodno priznan okvir za vzpostavitev, vzdrževanje in stalno izboljševanje sistema upravljanja informacijske varnosti, s čimer se zagotavlja zaščita zaupnosti, celovitosti in razpoložljivosti informacij, kar je ključno pri obdelavi in hrambi osebnih podatkov. Poudarja, da spada med bistvene subjekte po ZInfV-1 in je zavezan k najvišjim standardom kakovosti, varnosti in zanesljivosti vseh informacijskih sistemov, enako raven pa mora zahtevati tudi od svojih bistvenih dobaviteljev. Pojasnjuje tudi, da upravlja z obsežnimi količinami osebnih podatkov, katerih zloraba bi povzročila resno škodo posameznikom. Poudarja, da video nadzor velja za enega bolj invazivnih posegov v osebne podatke posameznikov. Skladno z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (v nadaljevanju tudi: Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov) ostaja dobavitelj upravljavec osebnih podatkov, ko so ti v hrambi ali obdelavi pri ponudniku, zato je naročnik še vedno odgovoren, da so ti ukrepi ustrezni in skladni z zakonodajo. Pri izvajanju pogodbe bo izvajalec dostopal do velikega obsega osebnih podatkov posameznikov, zato mora biti raven

ukrepov za zagotovitev varnosti dobavne verige pri katerem koli izvajalcu, ki bo zagotavljal te storitve, absolutno na najvišji ravni. Navaja, da standard ISO 27001 gospodarskemu subjektu omogoča da oceni tveganja ter uvede ustrezne nadzorne mehanizme v zvezi z varovanjem raznovrstnih informacij, tudi osebnih podatkov, s čimer zavaruje omenjene informacije oziroma prepreči njihovo izgubo ali zlorabo. Dalje pojasnjuje, da so predmet sklopa 2 strežniki, ki bodo kot del video nadzornega sistema nosilci velikega števila osebnih podatkov, ki se bodo obdelovali v smislu ureditve iz Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 163/22, 40/25 – ZInFV-1 in 10/26 – ZP-1L, v nadaljevanju ZVOP-2). Izvajalec bo pri izvajanju pogodbe imel dostop do naročnikovih podatkov vsaj zaradi vpogleda, zbiranja, beleženja, urejanja, strukturiranja, shranjevanja, prilagajanja ali spreminjanja, priklica, uporabe. Poleg tega bo moral za izvedbo pogodbe izvajalec vstopati v varovane prostore naročnika in nameščati programsko opremo ter vzdrževati opremo, ki obdeluje podatke. Brez obdelave osebnih podatkov izvedba predmeta javnega naročila po naravi stvari ni mogoča, zaradi česar je izpolnjevanje tega pogoja zahteval od vseh partnerjev v skupni ponudbi. Hkrati izpostavlja pomisleke o neobstoju aktivne legitimacije, ker naj vlagatelj ne bi zatrjeval, da sam ali gospodarski subjekt s katerim želi sodelovati ne razpolagajo z zahtevanim standardom.

Državna revizijska komisija pri obravnavanem očitku ni sledila naročnikovim pomislekom o neobstoju aktivne legitimacije pri vlagatelju po prvem odstavku 14. člena ZPVPJN, četudi vlagatelj ni izrecno navedel, da sam ali subjekt s katerim želi sodelovati ne razpolagata s standardom, pa je navedel, da mu zahteva onemogoča oddajo ponudbe oziroma partnerske ponudbe. Že iz te vlagateljeve navedbe, da ne more oddati ponudbe, pri čemer navaja problematiko s partnerji, implicitno pomeni, da bi vlagatelj pri tem javnem naročilu želel nastopati kot eden izmed članov skupine gospodarskih subjektov, vendar javnega naročila ta skupina ne bi mogla pridobiti zaradi neizpolnjevanja spornega pogoja.

Kot je bilo v predmetni odločitvi že navedeno lahko naročnik skladno s c) točko prvega odstavka 76. člena ZJN-3 določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na tehnično in strokovno sposobnost. V postopek javnega naročanja vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima ponudnik ustrezne, med drugim, tehnične in strokovne sposobnosti za izvedbo javnega naročila, ki se oddaja (druga poved iz drugega odstavka 76. člena ZJN-3). Kot že navedeno pa morajo biti vse zahteve povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila (tretja poved iz drugega odstavka 76. člena ZJN-3). Glede tehnične in strokovne sposobnosti lahko naročnik določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne, med drugim, izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti (prva poved iz desetega odstavka 76. člena ZJN-3).

Kot je razvidno iz izpostavljenih delov 76. člena ZJN-3, ima naročnik možnost kot pogoj za priznanje sposobnosti določiti tudi pogoj, ki se nanaša na izkušnje gospodarskega subjekta za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Dokazila, s katerimi gospodarski subjekti dokažejo izpolnjevanje referenčnega pogoja, določa 77. člen ZJN-3, pri čemer naročnik lahko zahteva le dokazila, določena v 77. in 78. členu ZJN-3 (prva poved iz drugega odstavka 77. člena ZJN-3), gospodarski subjekti pa imajo v mejah ureditve iz 78. člena ZJN-3 možnost predložiti alternativna dokazila tistim, ki jih je zahteval naročnik.

Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v točki 5.2 f) določil:

»SKLOP 2 - Strojna oprema (strežniki)

Standard ISO 27001 ali enakovreden certifikat

Ponudnik mora imeti na dan poteka roka za oddajo ponudb predmetnega javnega naročila veljaven certifikat ISO 27001 ali enakovreden certifikat, za katerega mora zagotavljati veljavnost ves čas trajanja pogodbenih obveznosti.«

V točki 6.2 pa je določil:

»Ponudnik, ki predloži skupno ponudbo dveh ali več partnerjev, mora v ponudbi izpolnjevati naslednje zahteve:

Ponudba mora vsebovati za vsakega partnerja v skupni ponudbi posebej vsa dokazila iz točk 5.1 (a) – 5.1 (g), 5.2 (a), 5.2 (b) in 5.2 (f).«

Iz citiranega dela dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izhaja, da je naročnik za ponudnika in za partnerje določil zahtevo, skladno s katero morajo imeti na dan poteka roka za oddajo javnega naročila veljaven certifikat ISO 27001, za katerega mora zagotavljati veljavnost ves čas trajanja pogodbenih obveznosti. Dopustil je tudi možnost izkazovanja pogoja z enakovrednim certifikatom. Navedeno pomeni določitev pogoja za sodelovanje, ki se nanaša na tehnično in strokovno sposobnost v smislu točke c) prvega odstavka 76. člena ZJN-3 glede izkušenj za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti v smislu ureditve iz prve povedi iz desetega odstavka 76. člena ZJN-3.

Standard ISO 27001, zagotavlja podjetjem vseh velikosti in iz vseh sektorjev dejavnosti smernice za vzpostavitev, izvajanje, vzdrževanje in nenehno izboljševanje sistema upravljanja informacijske varnosti. Skladnost s standardom ISO/IEC 27001 pomeni, da je organizacija ali podjetje vzpostavilo sistem za upravljanje tveganj, povezanih z varnostjo podatkov, ki so v lasti ali obdelani v podjetju, in da ta sistem spoštuje vse najboljše prakse in načela, zapisana v tem mednarodnem standardu. (Opis razviden iz opisa dostopnega na spletni strani organizacije za ISO standarde (<https://www.iso.org/standard/27001>)).

Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, da ni mogoče slediti navedbam vlagatelja iz katerih izhaja, da zahteva certifikata standarda ISO 27001 ni potrebna, ker naj bi jo imel naročnik. Dejstvo, da naročnik razpolaga z zahtevanim certifikatom, samo po sebi ne pomeni, da ponudnikom ni treba izkazati enake ravni organizacijskih in tehničnih ukrepov informacijske varnosti. Certifikat naročnika potrjuje način upravljanja informacij pri naročniku, ne zagotavlja pa, da bo enaka raven varovanja informacij zagotovljena tudi pri gospodarskih subjektih, ki bodo pri izvedbi predmetnega naročila obdelovali, hranili ali imeli dostop do informacij naročnika. Certifikat naročnika in njegov sistem upravljanja informacij ne more nadomestiti ali zagotavljati, ustreznega upravljanja z informacijami za druge gospodarske subjekte. Posledično okoliščina, da naročnik razpolaga z zahtevanim certifikatom ni odločilna za presojo dopustnosti spornega pogoja. Potrebno pa je presoditi, ali je zahteva sorazmerna in povezana s predmetom javnega naročila (76. člen ZJN-3 v povezavi z 8. členom ZJN-3).

Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj zatrjuje, da predmet predmetnega naročila niso storitve informacijske varnosti, vendar to še ne spremeni dejstva, da bo gospodarski subjekt, ki bo izvajal predmetno naročilo v sklopu 2, imel dostop do informacij naročnika (podatki videonadzora, osebni podatki,...). Državna revizijska komisija ugotavlja, da v konkretnem primeru ne more biti sporno, da se v okviru videonadzora prometa, ko strežniki shranjujejo video tokove, obdeluje podatke v smislu Splošne uredbe o varstvu podatkov, ki kot obdelavo določa vsako dejanje ali niz dejanj, ki se izvaja v zvezi z osebnimi podatki ali nizi osebnih podatkov z avtomatiziranimi sredstvi ali brez njih (zbiranje, beleženje, urejanje, strukturiranje, shranjevanje, prilagajanje ali spreminjanje, priključitev, vpogled, uporaba, razkritje s posredovanjem, razširjanje ali drugačno omogočanje dostopa, prilagajanje ali kombiniranje, omejevanje, izbris ali uničenje), vlagatelj pa temu niti ne nasprotuje. Posledično bo izbrani ponudnik neizogibno obdeloval osebne podatke pridobljene v okviru sistema videonadzora, zaradi česar tveganje nepooblaščenega dostopa, razkritja, spremembe ali izgube podatkov, kot pojasnjuje naročnik, nastajajo tudi v informacijskem okolju izbranega ponudnika oziroma vseh sodelujočih. Z zahtevo po razpolaganju s certifikatom standarda ISO 27001 ali enakovrednim certifikatom pa naročnik zagotavlja, da ponudnik ne izpolnjuje le minimalnih zakonskih pogojev, temveč deluje po preverjenih,

mednarodno priznanih okvirih, ki so skladni z naročnikovimi standardi in dolgoročno strategijo, ki gospodarskemu subjektu omogoča da oceni tveganja ter uvede ustrezne nadzorne mehanizme v zvezi z varovanjem raznovrstnih informacij, tudi osebnih podatkov, s čimer zavaruje omenjene informacije oziroma prepreči njihovo izgubo ali zlorabo. Ker naročnik razpolaga z veliko količino osebnih podatkov, dostop do le teh pa bo imel tudi izbrani ponudnik in vsi sodelujoči, je zahteva po najvišjem standardu varnosti, kakovosti in procesne urejenosti sorazmerna predmetu javnega naročila. Posledično Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročniku v zvezi z obravnavanim pogojem ni mogoče očitati kršitve 76. člena ZJN-3 v povezavi z 8. členom ZJN-3.

Državna revizijska komisija nadalje ugotavlja, da je naročnik sporni pogoj določil za vse sodelujoče subjekte, čemur vlagatelj nasprotuje in zatrjuje, da bi bilo dovolj, da z obravnavanim certifikatom razpolaga en gospodarski subjekt, ki bi nato nadziral izvajanje ostalih sodelujočih subjektov. Vlagatelj ne zatrjuje niti ne izkazuje, da drugi sodelujoči gospodarski subjekti pri izvedbi naročila ne bodo imeli dostopa do strežniške infrastrukture, informacijskega sistema naročnika, varovanih prostorov ali informacij, ki se na tej infrastrukturi obdelujejo. Glede na to, da je Državna revizijska komisija ugotovila, da sporni pogoj ni oblikovan v nasprotju z določbami ZJN-3 in da je naročnik uspel pojasniti zakaj certifikat zahteva, je iz istih razlogov zahteva utemeljena tudi za vse, ki bodo sodelovali pri dejavnostih, ki vplivajo na informacijsko varnost sistema. Ker vlagatelj ni uspel izkazati, da bodo posamezni sodelujoči izvajali javno naročilo na način, da ne bodo sodelovali pri vzpostavitvi, montaži ali vzdrževanju strežniške infrastrukture videonadzornega sistema, na kateri se obdelujejo tudi osebni podatki, ni mogoče slediti njegovim navedbam, da je naročnik sporni pogoj, izkazovanje katerega zahteva za vse partnerje, določil v nasprotju s 76. členom ZJN-3.

10. Glede čistega prihodka od prodaje

Vlagatelj zatrjuje, da naročnik v okviru pogoja za sodelovanje, pri katerem določa najnižji čisti prihodek od prodaje daje prednost tistim, ki nimajo ustreznega prometa in so ustanovljeni po zahtevanem obdobju. Zatrjuje, da je pogoj neupravičeno diskriminatoren, saj naročnik daje pozneje ustanovljenim podjetjem boljši položaj.

Naročnik zatrjuje, da načelo enakopravne obravnave ponudnikov ne pomeni, da mora naročnik vse ponudnike obravnavati na enak način, temveč, da mora primerljive položaje obravnavati enako, objektivno različne položaje pa različno, in sicer v obsegu, v katerem je razlikovanje objektivno utemeljeno in sorazmerno. Enako obravnavanje objektivno različnih položajev bi pomenilo le formalno (navidezno) enakost, ki bi v resnici povzročila vsebinsko neenakost in s tem prav kršitev načela enakopravne obravnave ter sorazmernosti. Pojasni, da ponudniki, ki na trgu poslujejo različno dolgo niso v enakem položaju. Če bi naročnik od ponudnika, ki je ustanovljen kasneje in zato v posameznem letu referenčnega obdobja še ni posloval celo leto (oziroma v tem letu sploh še ni obstajal), zahteval enak, absolutni, znesek čistega prihodka od prodaje kot od ponudnika, ki je v istem letu posloval celotno obdobje, kasneje ustanovljeni ponudnik takega pogoja ne bi mogel izpolniti, in to ne zaradi pomanjkanja dejanske gospodarske in finančne zmogljivosti, temveč izključno zato ker na trgu posluje krajši čas. Takšna zahteva bi pomenila izključitev sicer sposobnih ponudnikov brez objektivno utemeljenega razloga.

Na podlagi petega odstavka 76. člena ZJN-3 lahko naročnik določi zahteve glede ekonomskega in finančnega položaja, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne ekonomske in finančne zmogljivosti za izvedbo javnega naročila. Naročnik lahko v ta namen zahteva zlasti, da imajo gospodarski subjekti določen najnižji letni promet, vključno z določenim najnižjim prometom na področju, zajetem v javnem naročilu. Naročnik lahko poleg tega zahteva, da mu gospodarski subjekti predložijo informacije o svojih letnih računovodskih izkazih, ki izkazujejo na primer razmerje med sredstvi in obveznostmi.

Skladno s c) točko šestega odstavka 77. člena ZJN-3 lahko gospodarski subjekt kot dokazilo predloži tudi računovodski izkaz celotnega prometa podjetja, po potrebi pa prometa na področju, ki ga zajema naročilo, za največ zadnja tri poslovna leta, z upoštevanjem datuma ustanovitve podjetja ali začetka poslovanja gospodarskega subjekta, če so informacije o prometu na voljo.

V predmetnem javnem naročilu je naročnik določil zahteve v zvezi z izkazovanjem ekonomskega in finančnega položaja ponudnika, in sicer je v točki 5. 2 g) določil:

»Ponudnik ima vsakoletni čisti prihodek od prodaje v letih 2022, 2023 in 2024:

za sklop 1: v višini najmanj 500.000,00 EUR

za sklop 2 v višini najmanj 1.000.000,00 EUR

za sklop 3 v višini najmanj 1.000.000,00 EUR

Če podjetje posluje krajši čas, se za leto, v katerem je bilo podjetje ustanovljeno, zahteva po čistem prihodku od prodaje proporcionalno zniža glede na obdobje delovanja podjetja.

Za dokazovanje navedenega pogoja mora ponudnik v ponudbi predložiti ESPD obrazec.»

Kot je Državna revizijska komisija v predmetni obrazložitvi v okviru točke 5. že navedla, načela enakopravnosti v pravu javnih naročil ni mogoče razumeti kot absolutne kategorije. Enakopravnost torej ne pomeni, da mora naročnik vsem potencialnim ponudnikom omogočiti enak položaj v postopku oddaje javnega naročila. Zaradi različnih ekonomskih, tehničnih, kadrovskih in tudi naravnih danosti je dejanski položaj ponudnikov in njihovih ponudb različen, prednosti, ki jih te dajejo, pa je dovoljeno in pogosto celo gospodarno upoštevati.

V obravnavanem primeru je naročnik v zvezi z izkazovanjem ekonomskega in finančnega položaja ponudnika upošteval tudi začetek poslovanja gospodarskega subjekta, saj je določil, da se za leto v katerem je bilo podjetje ustanovljeno zahteva po čistem prihodku od prodaje proporcionalno zniža glede na obdobje delovanja podjetja. Državna revizijska komisija ugotavlja, da navedbam vlagatelja, iz katerih izhaja, da so kasneje ustanovljeni gospodarski subjekti v privilegiranem položaju, ni mogoče slediti. Takšna ureditev v kateri se za leto ustanovitve upošteva proporcionalno nižja višina čistega prihodka ne pomeni privilegiranja določene skupine ponudnikov, temveč zagotavlja, da se sposobnost vseh gospodarskih subjektov presoja glede na primerljive okoliščine, saj gospodarski subjekt ne more izkazovati prometa za obdobje, v katerem še ni obstajal. S prilagoditvijo obdobja izkazovanja naročnik ne spreminja vsebine pogoja, temveč zgolj omogoča, da se isti pogoj uporabi na način, ki omogoča primerljivo presojo sposobnosti vseh gospodarskih subjektov. Poleg tega je treba ugotoviti, da se vlagatelj v tem delu v bistvu zavzema za določitev strožjega pogoja, za kar nima podlage v določbah ZPVPJN. Posledično naročniku v zvezi z določitvijo obravnavanega pogoja ni mogoče očitati določb 76. člena ZJN-3.

11. Glede nezakovitosti točke 6.1 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila

Vlagatelj zatrjuje, da določba dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila skladno s katero naročnik določa, da mora zavrniti podizvajalca, če zanj obstaja izključitveni razlog iz 5.1 točke dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali če ne izpolnjuje pogojev za sodelovanje iz točke 5.2 (a) ali 5.2 (b), ni sorazmerna. Prav tako naročnik po mnenju vlagatelja za partnerske ponudbe zahteva manjši obseg izključitvenih razlogov in pogojev.

Naročnik najprej zatrjuje, da mora vlagatelj skladno s trditveno-dokaznim bremenom določno opredeliti zatrjevane kršitve. V obravnavani točki zatrjuje, da lahko o kršitvah in očitkih zgolj ugiha in se do njih sploh ne more konkretizirano opredeliti. Ne glede na to pa zatrjuje, da od partnerjev ne zahteva manj, ampak je v točki 6.2 določil le dokazila, ki jih morajo predložiti vsi partnerji in za

katere zadostuje, da jih lahko predloži le en partner. Poudarja, da izključitveni razlogi veljajo za vse gospodarske subjekte.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj tudi v delu v katerem izpodbija izključitvene razloge in način izkazovanja pogojev za partnerje ni pojasnil (niti izkazal), kako bi lahko naročnikova določitev izključitvenih razlogov za podizvajalce in način izkazovanja pogojev za partnerje vplivala na njegov pravni položaj v konkretnem postopku oziroma kakšna škoda mu je nastala (oziroma bi mu lahko nastala) zaradi takšnih določb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Vlagatelj namreč niti ne zatrjuje, da bi nastopal s podizvajalcem, za katerega obstaja posamezen izključitveni razlog oziroma podizvajalcem, ki posameznega pogoja ne izpolnjuje, zaradi česar bi mu bilo onemogočeno ali vsaj oteženo sodelovanje v predmetnem postopku oddaje javnega naročila ali oddaja dopustne ponudbe. Ker vlagatelj ni izkazal povezave med zatrjevanimi kršitvami in možnostjo nastanka škode v smislu prve alineje prvega odstavka 14. člena ZPVPJN, Državna revizijska komisija navedenih revizijskih navedb, zaradi pomanjkanja aktivne legitimacije, ni vsebinsko obravnavala.

12. Glede ogleda in manjkajočih podatkov

Vlagatelj zatrjuje, da je tako zahteven projekt težko izvesti brez ogleda dejanskega stanja (preko 2000 kamer in vrsta nepovezanih sistemov različnih proizvajalcev). Navaja, da ga lahko izvede zgolj obstoječi izvajalec, ki konfiguracijo pozna. Zatrjuje, zaradi pavšalnih tehničnih zahtev brez ogleda ni mogoče oddati ponudbe. Navaja tudi, da bi moral naročnik zagotoviti vsaj informacije o vseh varnostnih podsistemih, ki jih uporablja in bodo predmet integracije; točni topologiji vsakega varnostnega podsistema, ki bo predmet integracije; programsko opremo teh varnostnih podsistemov, skupaj s konfiguracijo opreme; podatek o morebitnih migracijah podatkov (česar v specifikaciji ni) - če ni, lokacije vsake naprave, tip priklopa, protokol, ki ga uporablja (RTSP ali podobno), podatek ali gre za digitalno ali analogno napravo.

Naročnik na drugi strani vlagatelju nasprotuje in zatrjuje, da ZJN-3 ne določa obveznega ogleda, hkrati pa je vse podatke, potrebne za pripravo ponudb, vključno s konkretnim obsegom ter vsebino javnega naročila, posredoval potencialnim ponudnikom z objavo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila na Portalu javnih naročil in s posredovanjem zaprtega dela tistim potencialnim ponudnikom, ki so zanj zaprosili. Navaja, da ogled v obravnavanem primeru tudi ni primeren, smiseln in izvedljiv, ponudniki pa s tem ne bi pridobili nobenih relevantnih informacij, potrebnih za pripravo ponudbe. Nadalje navaja, da podatki, ki jih zahteva vlagatelj za pripravo ponudbe niso potrebni, saj se nanašajo na integracijo sistema, ki pa sploh ni predmet javnega naročila, saj jo bo naročnik izvedel sam. Naročnik izpostavlja tudi vprašanje kako ponudnik sploh ve, da zahtevanih podatkov ni niti v zaprtem delu dokumentacije, saj sploh ni podal zahteve za dostop do zaprtega dela dokumentacije.

Drugi odstavek 74. člena ZJN-3 določa, da se kadar je ponudbe mogoče sestaviti šele po ogledu lokacije na kraju samem, če je ogled lokacije obvezen, ali po pregledu spremne dokumentacije k dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila na kraju samem, določijo roki za prejem ponudb, ki so daljši od minimalnih rokov iz 40. do 45. člena tega zakona tako, da se lahko vsi gospodarski subjekti seznanijo z vsemi informacijami, ki so potrebne za pripravo ponudb.

Ogled lokacije je institut, ki je naveden v drugem odstavku 74. člena ZJN-3 in se nanaša na naročnikovo zagotavljanje informacij gospodarskim subjektom, da bi slednji lahko pripravili ponudbo. Kot izhaja iz določb zakona je torej ogled lokacije predviden za primere, ko vseh informacij, potrebnih za pripravo ponudbe, ni mogoče zagotoviti zgolj z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila.

Državna revizijska komisija je v predmetni odločitvi že pojasnila, da je zahtevek za revizijo namenjen zatrjevanju kršitev, ki naj bi jih v postopku oddaje javnega naročila domnevno storil naročnik, v ta namen pa ZPVPJN od vlagatelja zahteva aktivno vlogo pri navajanju dejstev ter predlaganju dokazov. Kot že navedeno iz določb ZPP izhaja t. i. trditveno-dokazno breme, ki pomeni dolžnost tožnika, da jasno, določno in konkretno navede dejstva, na katera opira tožbeni zahtevek (trditveno breme) in zanje predlaga dokaze, ki naj resničnost zatrjevanih dejstev potrdijo (dokazno breme). Da bi torej vlagatelj z zahtevkom za revizijo uspel, mora kršitev zatrjevati tako, da jasno, določno in konkretizirano navede vsa dejstva, ki kažejo na določeno nezakonitost, ter predlagati dokaze, ki bodo ta dejstva dokazala (prim. pravno podlago iz 12. točke predmetne obrazložitve).

Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v zahtevku za revizijo sicer zatrjuje, da brez ogleda ni mogoče pripraviti ponudbe, navaja tudi konkretne podatke, ki naj bi jih za pripravo ponudbe potreboval, vendar ostaja na ravni posplošenih in nedokazanih navedb, saj ne pojasni, da so navedeni podatki glede na predmet javnega naročila potrebni za pripravo ponudbe. Zgolj naštevanje informacij, ki naj bi jih pridobil na ogledu oziroma podatkov, ki naj bi jih za pripravo ponudbe potreboval, ne zadostuje. Vlagatelj bi namreč moral navesti zakaj potrebuje posamezne informacije, kako vplivajo na pripravo ponudbe in zakaj brez njih ponudbe ni mogoče pripraviti. Ker iz vlagateljevih navedb ni razvidno, zakaj naj bi bili posamezni podatki, ki naj bi jih pridobil ob ogledu in za katere ugiba, da jih ni niti v zaprtem delu dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, nujni za pripravo ponudbe, ni izpolnil trditveno dokaznega bremena, zaradi česar Državna revizijska komisija predmetnih navedb vsebinsko ni mogla obravnavati in na njihovi podlagi ugotoviti zatrjevane kršitve.

13. Glede omejevanja roka za pridobitev zaprtega dela dokumentacije

Vlagatelj zatrjuje, da naročnik z rokom za pridobitev zaprtega dela dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila omejuje čas za oddajo ponudb. Meni, da bi moral naročnik podaljšati rok pridobitve zaprtega dela dokumentacije do roka za oddajo ponudb. Hkrati zatrjuje, da ni jasno, zakaj bi morala zahtevo za pridobitev zaprtega dela dokumentacije podpisati oseba, ki je pooblaščenka za podpis ponudbe. Navaja, da naročnik s kombinacijo tovrstnih zahtev stremi k temu, da bi se z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila lahko seznanilo čim manj ponudnikov.

Naročnik zatrjuje, da roka za pridobitev zaprtega dela dokumentacije ni mogoče enačiti z rokom za oddajo ponudb. Tudi v primeru, ko je vsa dokumentacija v zvezi z oddajo javnega objavljena na Portalu javnih naročil, je dejanski rok za oddajo ponudb (vsaj nekaj) krajši od časa kolikor jim je dokumentacija na razpolago. V vsakem javnem naročilu morajo ponudniki najprej preučiti dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila šele nato lahko pripravijo in oddajo ponudbo. Vsakemu pa bi moral biti interes dokumentacijo pridobiti čimprej, da jo lahko preuči in pravočasno odda ponudbo. Dalje navaja, da vlagatelj ne pojasni, kako naj bi bili ponudniki zaradi določbe, da zahtevo po predložitvi zaprtega dela dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila podpiše oseba pooblaščenka za podpis ponudbe omejeni. Vsako ponudbo mora podpisati oseba, ki je za to pooblaščenka, ponudniki pa se skladno z njihovo poslovno voljo odločijo katera oseba je pooblaščenka za podpis (njihove) ponudbe.

Skladno s prvim odstavkom 61. člena ZJN-3 naročnik omogoči od datuma objave obvestila z elektronskimi sredstvi neomejen, popoln, neposreden in brezplačen dostop do dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. V obvestilu navede spletni naslov, na katerem je dokumentacija dostopna. Če do dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenega dela ni mogoče zagotoviti neomejenega, popolnega, neposrednega in brezplačnega dostopa z elektronskimi sredstvi, ker namerava naročnik ravnati v skladu s 35. členom tega zakona, naročnik v obvestilu

ali povabilu k potrditvi interesa, kadar se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi obvestilo o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, pa v dokumentaciji v zvezi z oddajo naročila, navede ukrepe, ki jih zahteva za varovanje zaupnosti informacij, ter način, na katerega je mogoče dostopati do dokumentacije ali njenega dela. V tem primeru naročnik rok za oddajo ponudb podaljša za pet dni, razen v ustrezno utemeljenih nujnih primerih v skladu s četrtem odstavkom 40. člena, devetim odstavkom 41. člena ali sedmim odstavkom 44. člena tega zakona ali v primeru, da je rok v skladu z zakonom določen na podlagi medsebojnega dogovora (tretji odstavek 61. člena ZJN-3).

V obravnavanem primeru naročnik v 9.4 točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila določil:

» Za del razpisne dokumentacije, ki jo je potrebno proučiti za sodelovanje v postopku oddaje javnega naročila ter pri pripravi ponudbe za izvedbo javnega naročila za sklop 2 in sklop 3, velja, da je skladno s predpisi, ki urejajo poslovanje naročnika, poslovna skrivnost, saj vsebuje pomembnejše podatke o delovanju oz. poslovanju naročnika in družb v njegovi skupini in bi njihovo razkritje utegnilo škodovati naročniku. Zaradi navedenega na portalu javnih naročil ni objavljen zaprti del razpisne dokumentacije, to je »SKLOP 2_PRILOGA 10 in 11« in »SKLOP 3_PRILOGA 2 - 9«.

Prevzem tega zaprtega dela razpisne dokumentacije ponudniki predhodno naročijo na elektronski naslov javno.narocanje@dars.si in sicer najpozneje do 19. 6. 2026 do 8. ure. Ob zahtevi za posredovanje zaprtega dela razpisne dokumentacije morajo potencialni ponudniki naročniku predložiti »Obrazec za prevzem zaupne dokumentacije«, ki se nahaja v Poglavju 2, podpisan s strani zakonitega zastopnika potencialnega ponudnika ali osebe, ki je s strani zakonitega zastopnika potencialnega ponudnika pooblaščen za podpis ponudbe, z vsebino, navedeno v Obrazcu za prevzem zaupne dokumentacije. V zahtevi navedejo tudi, na kateri sklop se zahteva nanaša – SKLOP 2 ali/in SKLOP 3.

Zaprti del razpisne dokumentacije bo ponudnikom poslan najkasneje naslednji delovni dan od prejema zahteve pri naročniku. Zaprtega dela ni dovoljeno kopirati, tiskati ali kako drugače distribuirati in uporabljati za druge namene kot za pripravo in oddajo ponudbe.«

Državna revizijska komisija po vpogledu na Portal javnih naročil ugotavlja, da je naročnik obvestilo o oddaji predmetnega javnega naročila objavil 3. 6. 2026, rok za prevzem zaprtega dela dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila pa je določil na 19. 6. 2026, pri čemer je rok za oddajo ponudb po zadnji spremembi 19. 8. 2026 (objava popravka št. JN004381/2026-EUe16/01-P03).

Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, da je naročnik v delu, ki se je nanašal na rok za prejem ponudbe, zahtevku že ugodil in rok za oddajo ponudb podaljšal skladno z ZJN-3. Dalje pa Državna revizijska komisija ugotavlja, da je med strankama sporno ali je naročnik ravnal skladno z določbami ZJN-3, ko je določil rok za pridobitev zaprtega dela dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ki je krajši kot rok za oddajo ponudb.

Ker je zahtevke za revizijo kot že navedeno namenjen zatrjevanju kršitev, ki naj bi jih v postopku oddaje javnega naročila storil naročnik, ZPVPJN od vlagatelja zahteva aktivno vlogo pri navajanju pravno relevantnih dejstev in predlaganju dokazov, s katerimi izkazuje utemeljenost svojih očitkov (kar izhaja že iz 12. točke predmetne obrazložitve). Vlagatelj v obravnavanem primeru v zvezi z rokom, določenim kot skrajni rok za prevzem zaprtega dela dokumentacije, zgolj pavšalno navaja, da je naročnik na ta način skrajšal tudi rok za oddajo ponudb, pri tem pa ne pojasni, na kakšen način naj bi navedena okoliščina dejansko vplivala na možnost priprave in oddaje njegove ponudbe oziroma zakaj naj bi zaradi določitve navedenega roka razpolagal s krajšim časom za pripravo ponudbe. Ob tem Državna revizijska komisija ugotavlja, da je vlagatelj zahtevke za

revizijo vložil še pred potekom roka za prevzem zaprtega dela dokumentacije, iz česar izhaja, da mu v času vložitve zahtevka dostop do navedene dokumentacije še ni bil onemogočen. Vlagatelj tudi ne zatrjuje, da zaprtega dela dokumentacije ni mogel prevzeti, da mu je bil ta prevzem kakorkoli onemogočen ali otežen oziroma da zaradi izpodbijane ureditve in določbe za podpis zahteve objektivno ni mogel pripraviti in pravočasno oddati ponudbe. Ker vlagatelj navedb ni konkretiziral do te mere, da bi bila možna njihova vsebinska presoja, njegovih navedb v tem delu, na podlagi drugega odstavka 15. člena ZPVPJN, Državna revizijska komisija ni vsebinsko obravnavala.

14. Glede dejavnosti določene v temeljnem aktu

Vlagatelj zatrjuje, da naročnik zahteva, da mora biti gospodarski subjekt registriran pri pristojnem organu in imeti v temeljnem aktu družbe določeno dejavnost, ki jo prevzema v ponudbi. Zatrjuje, da zahteva omejuje konkurenco na način, ki ni predviden v zakonu, omejuje pa tuje ponudnike (partnerje ali podizvajalce vlagatelja), saj tuja zakonodaja take zahteva ne predvideva.

Naročnik pojasnjuje, da z navedenim pogojem za sodelovanje konkretizira zakonski pogoj za sodelovanje iz tretjega odstavka 76. člena ZJN-3. Zatrjuje, da izpodbijani pogoj v ničemer ne omejuje konkurence niti ni vezan na slovenski (oz. kontinentalni) koncept »*temeljne akta*«, saj ni opredelil pojma »*temeljni akt*« in je pustil odprte možnosti razlage tega pojma.

Revizijske navedbe, ki se nanašajo na izpolnjevanje pogoja registracije in vpisane dejavnosti, je treba presojati z vidika prvega odstavka 76. člena ZJN-3 (zgoraj navedena pravna podlaga).

Tretji odstavek 76. člena ZJN-3 daje naročniku podlago, da lahko, kadar oceni, da je to potrebno, od ponudnikov zahteva ustrezno registracijo za opravljanje dejavnosti, ki je predmet naročila. Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v obravnavanem primeru v dokumentacij v zvezi z oddaj odjavnega naročila v okviru točke 5.1 a) določil: »*Gospodarski subjekt mora biti registriran pri pristojnem organu in imeti v temeljnem aktu družbe določeno dejavnost, ki jo prevzema v ponudbi.*«

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da je zahteva skladno s katero morajo imeti gospodarski subjekti v temeljnem aktu družbe določeno dejavnost, ki jo prevzemajo v ponudbi, nezakonita, saj naj tuja zakonodaja tega ne bi zahtevala. Vlagateljevimi navedbam v tem delu ni mogoče slediti. Kot izhaja iz citiranega dela dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila naročnik pojma »*temeljni akt*« ni opredelil niti ga ni vezal na konkretno vrsto akta, določeno s predpisi Republike Slovenije. Obravnavanemu pogoju tako ni mogoče pripisati vsebine, po kateri bi ga lahko izpolnili zgolj gospodarski subjekti, katerih pravni red pozna dokument, ki je po svojem nazivu oziroma pravni obliki enak temeljnemu aktu, kot ga pozna slovenski pravni red. Tudi naročnik je v odločitvi o zahtevku za revizijo pojasnil, da je treba pojem »*temeljni akt*« razumeti široko, posledično ga je mogoče razumeti tudi kot akt oziroma drugo ustrezno podlago, iz katere je glede na pravni red države sedeža gospodarskega subjekta razvidna dejavnost, ki jo ta prevzema v ponudbi. Vlagateljeve navedbe, da posamezni tuji pravni redi dejavnosti gospodarskih subjektov ne določajo na enak način kot slovenski pravni red, zato same po sebi še ne izkazujejo neskladnosti pogoja z ZJN-3. Posledično gre njegove navedbe v tem delu zavrniti kot neutemeljene.

15. Glede nejasnosti v dokumentu »Projektna naloga«

Vlagatelj zatrjuje, da naročnik tehničnih specifikacij ni pripravil na način, ki bi vsem subjektom zagotavljal enak dostop do postopka javnega naročanja in ki ne bi neupravičeno oviral odpiranje javnih naročil konkurenci. Meni, da so podatki o zahtevanih količinah nejasni, saj je naročnik v

sklopu 1 za postavko »Integracijska licenca za dodatne kamere - Oznaka_ GSC-CAM-INT« kot količino določil 900 kosov, medtem ko je v sklopu 3 opredelil v več točkah skupaj 1200 kamer.

Naročnik opozarja, da vlagatelj primerja postavko 900 kosov iz ponudbenega predračuna za sklop 1 (Integracijska licenca za dodatne kamere) s skupno količino 1200 kosov kamer iz ponudbenega predračuna za sklop 3 ter navedbo iz Projektne naloge, da trenutni sistem zajema 2300 kamer, medtem ko naročnik povprašuje po 1776 vzdrževalnih licencah. Pojasnjuje, da je v vsakem sklopu navedel tiste količine blaga in storitev, za katere je ocenil, da jih bo v času veljavnosti pogodbe potreboval. Pojasni, da kljub temu, da ima več kot 2300 kamer, ne potrebuje licenc za vse obstoječe kamere, ker za nekatere veljavno licenco že ima. Kamere, ki jih ima v okviru sklopa 3, bo delno namestil na nove lokacije, delno pa bo šlo za menjavo obstoječih kamer, pri čemer licenc za kamere, ki bodo nadomestile obstoječe, ne bo potreboval, ker z njimi že razpolaga.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik predmetno javno naročilo razdelil na 3 sklope, predmet posameznega sklopa pa predstavlja samostojno predmetno in funkcionalno celoto, zato okoliščina, da količine v enem sklopu številčno ne sovpadajo s količinami v drugem sklopu, sama po sebi ne pomeni neskladnosti dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila niti ne povzroča njene nejasnosti. Državna revizijska komisija je v predmetni obrazložitvi prav tako že pojasnila, da je naročnik skladno z načelom avtonomije pri opredelitvi svojih potreb upravičen določiti predmet in obseg posameznega sklopa glede na dejanske potrebe. Dejanske potrebe po programskih licencah niso nujno enake potrebam po dobavi strojne opreme, saj lahko naročnik z določenim številom javnih licenc oziroma z opremo že razpolaga. Posledično ni mogoče slediti vlagateljevim navedbam, da gre zgolj zaradi dejstva, da v enem sklopu naročnik naroča določeno količino licenc, v drugem sklopu pa ne naroča ujemajočo se količino strojne opreme, sklepati na nejasnost dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila oziroma kršitev določb 68. člena ZJN-3. Glede na navedeno Državna revizijska komisija kot neutemeljene zavrača vlagateljeve navedbe o nejasnosti dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila v delu, ki se nanaša na količine spornih postavk.

Vlagatelj dalje zatrjuje, da je naročnik v ponudbenem predračunu v sklopu 1 opredelil postavko »Ostale licence sistema« in pri tem določil fiksni strošek 191.703,00 EUR brez DDV. Meni, da ni jasno, kaj postavka zajema. Navedeno po njegovem mnenju pomeni, da se lahko ponudniki s ponudbo zavežejo izvesti nedoločeno in nedoločljivo delo po fiksni ceni. Zatrjuje, da mora biti skladno z zakonom, ki ureja obligacijska razmerja predmet pogodbene obveznosti mogoč, dopusten, določen oziroma določljiv. Če je predmet obveznosti nemogoč, nedopusten, nedoločen ali nedoločljiv, je pogodba nična (35. člen Obligacijskega zakonika, Uradni list RS, št. 97/07, v nadaljevanju OZ).

Naročnik pojasnjuje, da vseh (dejanskih) potreb ne more natančno in zanesljivo predvideti vnaprej, zato je v okviru sklopa 1 v postavki 13 rezerviral določen znesek (191.703,00 EUR brez DDV) za nakup drugih licenc, ki niso izrecno opredeljene v ostalih postavkah ponudbenega predračuna in ki jih bo morda potreboval. Hkrati je jasno, določno in za vse ponudnike enako določil način koriščenja te postavke.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v okviru postavke 13 »Ostale licence sistema« za sklop 1 previdel ceno 191.703,00 EUR brez DDV, hkrati je v točki 14.2 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (poglavje 1) določil: »Postavko A; 13 ponudbenega predračuna »Ostale licence sistema« je naročnik vnaprej vrednostno ovrednotil (191.703,00 EUR brez DDV), je fiksna in jo mora ponudnik zajeti v skupnem seštevku vseh ponudbenih postavk A »Skupaj A«. Navedena postavka se bo koristila na podlagi povpraševanja skrbnika pogodbe naročnika, po predhodno pridobljeni ponudbi. Cene ne bodo smele bistveno presegati tržnih cen, v nasprotnem

primeru bo naročnik tako ponudbo zavrnil. Postavka bo črpana (zaračunana) po dejanski porabi v evrih in ne količinsko.«

Vlagatelj zatrjuje, da se lahko ponudniki s ponudbo zavežejo izvesti nedoločeno in nedoločljivo delo po fiksni ceni, skladno z zakonom, ki ureja obligacijska razmerja pa mora biti predmet pogodbene obveznosti mogoč, dopusten, določen oziroma določljiv.

Kot izhaja iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila je naročnik postavko opredelil kot ostale licence in jo tudi vrednostno ovrednotil ter določil način koriščenja navedene postavke. Iz revizijskih navedb izhaja, da bi lahko takšna opredelitev povzročila nedoločljivost predmeta pogodbe oziroma celo njeno ničnost. Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagateljeve navedbe temeljijo zgolj na domnevah o morebitnih bodočih sporih pri izvajanju pogodbe. Presoja morebitnih prihodnjih težav pri razlagi pogodbenih določil ni predmet revizijskega postopka. Državna revizijska komisija je že pojasnila, da v revizijskem postopku presoja zakonitost dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila glede na njeno vsebino v trenutku objave in na podlagi konkretno izkazanih kršitev in ne hipotetičnih posledic, ki jih predvideva vlagatelj. Posledično vlagateljevih navedb o bodočih hipotetičnih situacijah vsebinsko ni obravnavala.

Vlagatelj nenazadnje zatrjuje tudi nejasnost projektne naloge v delu, ki določa, da video analitična licenca omogoča napredno video analitiko za en slikovni tok. Meni, da je pojem zelo širok in nedoločen. Takšna zahteva pa je po njegovem mnenju popolnoma netransparentna in omogoča arbitrarno presojanje naročnika, kaj bo štel kot ustrezno in kaj ne.

Naročnik najprej opozarja, da se nejasne dokumentacije v zvezi z oddajo javnega razlagajo v korist ponudnika. Prav tako zatrjuje, da bi se dilema o ustreznosti lahko pojavila šele v pogodbeni fazi. Revizijski in predrevizijski postopek pa nista namenjena obravnavanju morebitnih kršitev v spektru obligacijskega razmerja, ki nastane šele po sklenitvi pogodbe, saj se takšne okoliščine zaradi časovnih omejitev odločanja lahko uveljavlja šele po nastanku konkretnega obligacijskega razmerja, ki pa v konkretnem primeru še ni nastalo.

Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v dokumentu »*Projektna naloga*« v točki 3.1.2 podtočka 10 določil:

»Video analitična licenca:

Oznaka: SDV-SID-TRAFFICFLOW (v kompletu z SMA)

Opis: Omogoča napredno video analitiko za en slikovni tok, delovanje na procesni enoti kamere ARTPEC-9 in/ali na analitičnem strežniku EPIC/NVIDIA.«

Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, da vlagatelj niti ne zatrjuje, da bi bila obravnavana zahteva oblikovana tako široko ali ohlapno, da ne bi bilo mogoče ugotoviti, katere funkcionalnosti naročnik zahteva, zaradi česar mu ne bi bilo mogoče pripraviti oziroma oddati dopustne ponudbe. Vlagatelj zatrjuje zgolj, da dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila ne zagotavlja enakega dostopa do javnega naročila vsem gospodarskim subjektom, saj naj bi naročnik pri pregledu in ocenjevanju ponudb lahko vsebino pojma naknadno opredelil oziroma določil dodatne specifikacije in zahtevo zaostрил. Vendar njegovim navedbam ni mogoče slediti. Naročnik namreč po poteku roka za prejem ponudb tehničnih specifikacij ne sme dopolnjevati, spreminjati ali zaostrovati, niti ponudb presoja na podlagi zahtev oziroma funkcionalnosti, ki iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ne izhajajo. Morebitno drugačno ravnanje naročnika, bi pomenilo kršitev drugega odstavka 67. člena ZJN-3. Državna revizijska komisija zato v okviru vlagateljevih navedb ni ugotovila zatrjevane kršitve načela enakopravne obravnave ponudnikov oziroma zagotavljanja enakega dostopa gospodarskih subjektov do javnega naročila.

16. Sklepno

Upošteva vse navedeno je Državna revizijska komisija ugotovila, da je zahtevek za revizijo utemeljen v delu, ki se nanaša na pogoj določen za sklop 2 v 1. podtočki točke 5.2 c) dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (glede drugega najvišjega partnerskega statusa), pogoj določen za sklop 3 v 4. podtočki točke 5.2 c) dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (glede zahtevanih licenc za načrtovanje sistemov tehničnega varovanja in izvajanje sistemov tehničnega varovanja ter način izkazovanja navedenega pogoja), pogoj določen za sklop 3 v 2. podtočki točke 5.2 d) dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (glede zahtevane službene izkaznice), zato je Državna revizijska komisija, na podlagi 2. alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, zahtevku za revizijo ugodila in delno razveljavila dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, kot to izhaja iz 1. točke izreka tega sklepa. V preostalem delu je Državna revizijska komisija na podlagi prve alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN vlagatelj revizijski zahtevek zavrnila kot neutemeljen.

V skladu s tretjim odstavkom 39. člena ZPVPJN daje Državna revizijska komisija naročniku napotke za pravilno izvedbo postopka v delu, ki je bil razveljavljen. Ker je Državna revizijska komisija razveljavila posamezni del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, naročnika napotuje, naj v primeru, da bo s postopkom oddaje zadevnega javnega naročila nadaljeval, dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila ob upoštevanju ugotovitev Državne revizijske komisije ustrezno spremeni, spremembe pa objavi v skladu z določbami ZJN-3.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo zahteval tudi povrnitev stroškov postopka pravnega varstva. Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik v skladu s tretjim odstavkom 70. člena ZPVPJN iz lastnih sredstev vlagatelju povrniti potrebne stroške, nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku, vključno s takso.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo zahteval povračilo stroškov pravnega varstva, in sicer vračilo takse (4.000,00 EUR) ter strošek sestave zahtevka za revizijo (1.080,00 EUR).

Zakon o odvetništvu (Uradni list RS, št. 18/1993 s sprem.) v 20. členu določa, da sodišča in drugi organi o določitvi plačila in povračilu stroškov odvetniškega zastopanja v postopkih uporabljajo odvetniško tarifo. Skladno z Odvetniško tarifo (Uradni list RS, št. 2/2015 s sprem.; v nadaljevanju: Odvetniška tarifa) je vlagatelj, ki je zastopan po odvetniku, upravičen do povračila stroškov odvetniških storitev, in sicer do povračila nagrade (oziroma plačila) za sestavo zahtevka za revizijo, ki zajema tudi povračilo nagrade (oziroma plačila) za zastopanje vlagatelja v postopku pravnega varstva. Vlagatelju, ki je imel takega pooblaščenca, gre v primeru uspeha v revizijskem postopku znesek, določen v Odvetniški tarifi, ki zajema oboje, tj. tako plačilo za delo odvetnika za sestavo zahtevka za revizijo kot plačilo za zastopanje. Vlagatelj, ki v postopku pravnega varstva nastopa sam (oziroma ni zastopan po odvetniku), ni upravičen do plačila za zastopanje (vlagatelj že po naravi stvari ne more zastopati samega sebe), niti ni upravičen do plačila (nagrade) za svoje delo (sestavo zahtevka za revizijo), ampak je upravičen zgolj do povračila stroškov, ki jih je imel s sestavo zahtevka za revizijo. Po ustaljeni praksi Državne revizijske komisije je mogoče vlagatelju, ki v postopku pravnega varstva nastopa sam, kot potrebne stroške dela priznati petino zneska, ki bi mu pripadal, če bi bil v postopku pravnega varstva zastopan po odvetniku.

Na podlagi navedenega in ob upoštevanju dejstva, da bi v konkretnem primeru, če bi vlagatelj nastopal z odvetnikom, vrednost odvetniške storitve (ob upoštevanju vrednosti spornega predmeta, prve točke Tarifne številke 44 Odvetniške tarife in vrednosti točke v višini 0,60 EUR) znašala 5.400,00 EUR, je Državna revizijska komisija vlagatelju kot potrebne priznala stroške

dela za pripravo zahtevka za revizijo v višini 1.080,00 EUR. Prav tako je Državna revizijska komisija vlagatelju ob upoštevanju 70. člena ZPVPJN kot potreben strošek priznala strošek vplačane takse v višini 4.000,00 EUR (potrdilo o plačilu takse v navedeni višini je vlagatelj priložil zahtevku za revizijo), skupaj torej 5.080,00 EUR.

Naročnik je vlagateljevemu zahtevku delno ugodil in v okviru odločitve o stroških vlagatelju ob upoštevanju uspeha v revizijskem postopku priznal 3/23 potrebnih stroškov v višini 662,61 EUR z DDV. Ker je vlagatelj z zahtevkom za revizijo uspel le delno, je Državna revizijska komisija odločila, da se vlagatelju, v skladu z doseženim uspehom v postopku, ki ga glede na postavljeni zahtevek ocenjuje na 3/21, povrne ena sedmina priznanih potrebnih stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva, tj. 631,06 EUR (drugi odstavek 154. člena ZPP v povezavi s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN).

Naročnik je dolžan vlagatelju stroške v navedeni višini povrniti v 15 dneh po vročitvi tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja stroškovna zahteva vlagatelja se zavrne.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev ni dovoljen upravni spor.

Predsednik senata:
Samo Červek, univ. dipl. prav.
predsednik Državne revizijske komisije

Vročiti:

- vlagatelj,
- naročnik,
- ministrstvo, pristojno za javno naročanje.

Vložiti:

- v spis zadeve.